Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς | *Ἀθῆναι 24 Δεκεμβρίου 1932* | *Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 4*

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤ' ΑΣΤΕΡΙΑ

(Τῆς Arlette de Maillane)

Τὸ χιόνι πέφται βαρύ, σὲ χοντρὲς νιφάδες, σκεπάζοντας ὅλη τὴ γύρω περιοχὴ τοῦ γυμνοῦ ταπείου, ποὺ δὲ φαίνονται, ἀπὸ μακριά, παρὰ κάτι ξερὰ ριζοβούνια του.

Ὅλα μοιάζουν σὰ σαβανωμένα κάτω ἀπὸ ἕνα ἀπέραντο λευκὸ χαλί, ποὺ φαίνεται σὰ νὰ ἔχη πνίξει κάτω ἀπὸ τὶς παχειές του πτυχές, κάθε τι ποὺ κουκουλώνει.

Ἕνα φωτάκι λαμπυρίζει ὡστόσο ἐκεῖ-κάτω, στὰ πόδια τοῦ ἔρημου ὑψώματος, ἀλλὰ ἕνα φωτάκι τόσο ἀδύνατο, τόσο ἀσθενικό, ποὺ μοιάζει μὲ μιὰ ζωούλα ἕτοιμη νὰ σβύσῃ.

Τὸ σπίτι, μικρὸ καὶ χαμηλό, δὲν κλείνει αὐτὴ τὴ στιγμὴ παρὰ δάκρυα καὶ πόνους.

Πάνω σ' ἕνα χοντροκαμωμένο ξυλοκρέββατο, παραδέρνει ἕνας μεσόκοπος ἄντρας, ξεψυχισμένος σχεδόν.

Στὰ πόδια του, ἕνα παιδί, μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα.

Ἔξω τὸ χιόνι πέφτει ἀδιάκοπα. Εἶναι Χριστούγεννα,—τὰ πρόσχαρα Χριστούγεννα, ἡ νύχτα τῆς εὐτυχίας καὶ τῶν ἐλπίδων!

***

Ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, οἱ δουλειὲς στὸ ὑποστατικὸ τοῦ Ζὰν Ρομπὲρ ἄρχισαν νὰ πηγαίνουν καλὰ καὶ ὁ γάλλος ἄποικος, ποὺ εἶχε μεταναστεύσει σ' αὐτὸ τὸν ἀγριότοπο τοῦ Τεξάς, μποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ πὼς θὰ ξανάφτειανε σιγὰ-σιγὰ τὴ χαμένη του περιουσία.

Ἀλλὰ τὸ χτύπησε ἄξαφνα ἡ ἀρρώστεια τὸ ὑποστατικό του. Τὴ γυναίκα του, τὴ μητέρα τῆς μικρῆς Σούζης, τὴν ἔχασαν μέσα σὲ τρεῖς μέρες. Μόλις συνῆλθε ἀπὸ τὸ μεγάλο του πόνο, ὁ φτωχὸς πατέρας εἶδε νὰ δεκατίζονται τἄλογά του ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἐπιδημία.

Ἔπρεπε λοιπὸν πάλι νὰ ξεκινήσῃ ἀπ' τὴν ἀρχή, καί, μ' ὅλη τὴ θλίψη του, ἔκανε ὑπομονὴ καὶ ρίχτηκε μὲ τὰ μοῦτρα στὴ σκληρὴ δουλειά, μὲ τὸν πόθο νὰ πετύχῃ στὸ σκοπό του, ἂν ὄχι γι' ἄλλο, τοὐλάχιστο γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀγαπημένης του κορούλας, τοῦ μόνου θησαυροῦ ποὺ τοῦ ἔμενε.

Ἡ Σούζη, ποὺ περπατοῦσε στὰ ἔντεκα καταλάβαινε ὅλη τὴ λύπη καὶ ὅλη τὴ γενναιότητα τοῦ πατέρα της κι' ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, μαζὶ μὲ τὴ γριὰ Ἀγάθη, βάγια τῆς ἄτυχης μητερούλας της, καὶ τὸν ὑπηρετάκο τους, τὸ Φρέντο, ἕνα φτωχόπαιδο, ἕνα διαβολάκο καλύτερα, ποὺ τὸν περιμάζεψε ἀπ' τοὺς δρόμους ἀπὸ φιλανθρωπία ὁ ἀγαθὸς ἄποικος, καὶ ποὺ εἶχε πάρει ἄδεια κι' εἶχε κινήσει ἀπ' τὸ πρωΐ, γιὰ νὰ πάῃ νὰ κάνῃ Χριστούγεννα στὸ χωριό του.

Καὶ ἦταν μὲ αὐτὰ τἀδύναμα πλάσματα ποὺ ὁ Ζὰν Ρομπὲρ προσπαθοῦσε, παλεύοντας, νὰ ξαναζωντανέψῃ τὸ ὑποστατικό του, ποὺ εἶχε ρημάξει.

Ἀλλοίμονο! Οἱ δυνάμεις του κι' ἡ ἐνεργητικότητά του, ἦρθε μιὰ ὥρα ποὺ ἐξασθενίσανε. Ἕνα δυνατὸ κρυολόγημα ποὺ πῆρε τὸ πρωΐ ἀπὸ τὸ τρομερὸ κρύο, τὸν ἔρριξε μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα στὸ κρεβάτι, ὅμοιο μὲ σακάτη, κι' ἡ Σούζη μὲ τὴ γριὰ Ἀγάθη ἄδικα προσπαθοῦσαν νὰ τὸν ξυπνήσουν ἀπ' τὸ λήθαργό του.

Ὅλα εἶχαν μπεῖ σὲ κίνηση σ' αὐτὸ τὸ σπίτι τῆς δυστυχίας χωρὶς ὅμως νὰ πετυχαίνουν δυστυχῶς καὶ τίποτα.

Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΟΙΜΕΝΩΝ
Ἔργον τοῦ μεγάλου ἰταλοῦ ζωγράφου Βερονέζε (1528)

Ἀλλὰ καὶ τί μποροῦσαν νὰ κάνουν αὐτὸ τὸ καχεκτικὸ κοριτσάκι καὶ αὐτὴ ἡ γριὰ γυναίκα, σὲ μιὰ περίπτωση τόσο σπουδαία;

***

Τὸ δραστήριο κορίτσι, ἀφοῦ πάλεψε κάμποσες ὧρες μὲ τὸ κακό, ποὺ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποχωρήσῃ, σήκωσε ἄξαφνα τὸ κεφάλι του, σκουπίζοντας τὰ δάκρυά του:

— Μὲ ὅσα κάνουμε, Ἀγάθη, δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸν σώσουμε. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νἄρθῃ ἕνας γιατρός. Πάω νὰ τὸν βρῶ.

— Χριστὸ καὶ Παναγιά!, φώναξε ἡ Ἀγάθη, σταυρώνοντας τὰ χέρια. Ἀλλὰ πῶς θὰ τὸ κάνῃς αὐτό; Ὁ δύστυχος ὁ κύριος εἶναι πολὺ ἄσχημα, δὲ λέω ὄχι. Μὰ κι' ὁ γιατρὸς κάθεται εἴκοσι μίλια μακριὰ ἀπ' ἐδῶ... καὶ τὸ χιόνι δὲν σταμάτησε...

— Πάω νὰ βρῶ τὸ γιατρό, ξαναεῖπε ἡ Σούζη ἁπλά, μὲ σταθερὸ τόνο, πράγμα ποὺ ἔκανε τὴ γριὰ βάγια νὰ κόψῃ ἀπότομα τοὺς τρομακτικούς της θρήνους.

Φόρεσε μάνι-μάνι ἕνα βαρὺ δερμάτινο παλτό, φοδαρισμένο μὲ γούνα κι' τράβηξε ὅσο μποροῦσε πιὸ χαμηλὰ τὴ μεγάλη του κουκούλα.

Ὕστερα, ἀγκαλιάζοντας γλυκὰ τὸ δυστυχισμένο ἀρρωστο:

— Παράστεκε ξύπνια πλάϊ του, λέει στὴν Ἀγάθη τρελλὴ ἀπὸ ἀγωνία γιὰ τὸν πατέρα της. Παράστεκε ξύπνια πλάϊ του καὶ νὰ προσεύχεσαι γιὰ μᾶς.

Ἄνοιξε τὴ βαριὰ πόρτα, ἀπ' ὅπου μπῆκε βουΐζοντας ἕνα παγερὸ ρεῦμα μέσα στὴν κάμαρα, κι' ὥρμησε μέσα στὴν καταιγίδα.

Ὁ βοριάς, παγωμένος καθὼς τὴ χτύπησε στὸ πρόσωπο, τὴν ἔκανε νὰ ριγήσῃ. Ἔστριψε τὴ γωνία τοῦ σπιτιοῦ κι' ἔφτασε στὸ σταῦλο, ὅπου εἶχαν τὸ ἄλογο τοῦ πατέρα της, ποὺ τὸ ἤξερε γιὰ τὸ καλύτερο καὶ τὸ πιὸ ἥμερο.

Ἐκεῖ συνάντησε ἀρκετὴ δυσκολία, ὥσπου νὰ καταφέρῃ νὰ σελλώσῃ τὸ πειθήνιο ζῶο, ἂν κι' αὐτό, σὰ νἄνοιωθε τὸν πόνο τοῦ παιδιοῦ, στάθηκε χωρὶς πολλὰ νὰ τὸ χαλινώσουν.

Ἡ Σούζη ἄξιζε νὰ καμαρώνῃ γιὰ κόρη τοῦ ἀποίκου. Πήδησε σταῦλογο ἐπιδέξια σὰν τὴν καλύτερη ἀμαζόνα, ἔτσι ποὺ κι' ὁ πατέρας της ἂν τὴν ἔβλεπε, θὰ τὴ ζήλευε: γιατὶ κι' αὐτὸς ἀκόμα, δὲν τὰ κατάφερνε νὰ τἆχῃ καλὰ ἀπὸ τόσο νωρὶς μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὑποστατικοῦ.

Πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἀργότερα, κάλπαζε πάνω στὸ χιόνι, καταμεσὶς στὸν ἔρημο κάμπο.

Τὸ χιόνι εἶχε πάψει νὰ πέφτῃ, ἀλλὰ ὁ ἀέρας ποὺ φυσοῦσε γερά, ἔφερνε ἕνα δυνατὸ ἀνεμοστρόβιλο, ποὺ τύλιγε τὸ κορίτσι καὶ τἄλογο ποὺ συχνὰ σταματοῦσε, τυφλωμένο, ἐνῶ δλοένα τὰ πόδια του γλυστροῦσαν ὅλο καὶ πιὸ βαθειά, μέσ' στὸ παγωμένο χιόνι.

Καὶ δὲν εἶχαν κάνει οὔτε ἕνα μίλλι, ὅταν ὁ γενναῖος Τόνυ γονάτισε, μὴ μπορώντας νὰ τραβήξῃ πιὸ πέρα. Ριγοῦσε σύγκορμος καί, γυρίζοντας τὸ ἕξυπνο κεφάλι του πρὸς τὸ κορίτσι, τὸ κοίταζε σκεφτικός, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τοῦ πῇ:

— Βλέπεις καλὰ πὼς δὲ γίνεται τίποτα...

Ἡ Σούζη γλύστρησε ἀπὸ τἄλογο, κάτω. Ὁ πόνος της ξεχείλιζε.

Παντοῦ, ὁ κάμπος ἦταν σκεπασμένος μὲ χιόνι. Μακριά, τὰ μεγάλα βουνά, ποὺ σὰν κηλίδες ξεχώριζαν μπροστά τους τὰ γυμνὰ δέντρα, δμοια μὲ μαύρους σκελετούς.

Τὸ παιδὶ ἀνατρίχιασε. Ὁ ἀέρας, ποὺ φυσοῦσε μὲ μεγάλη ὁρμή, ἔφερνε ὧς ταῦτά της τοὺς ἤχους μακρινῶν σημάντρων...

Τὸ κοριτσάκι γονάτισε πάνω στὰ χιόνια:

— Χριστούλη μου, ποὺ γεννήθηκες ἀπόψε!, ψελλίζει. Θεούλη μου, μὴν ἀφήσῃς νὰ πεθάνῃ ὁ καλός μου ὁ μπαμπάς μιὰ νύχτα χριστουγενιάτικη, παρακαλεῖ πνιγμένη στὰ δάκρυα.

***

Σὰ νὰ μπουμπουνίζῃ... Νἄναι ἡ μπόρα; Ὄχι, ὁ κρότος ὅλο κι' ἀκούγεται πιὸ κοντά, ρυθμικὸς καὶ δυνατός. Ἐκεῖ-ψηλά, στὸ σκοτεινὸ οὐρανό, ἕνα μεγάλο πουλὶ πετᾶει... καὶ τώρα χαμηλώνει...

Στάθηκε σὰν ἕνας βαρὺς γλάρος, κουρασμένος. Τὸ κορίτσι, ποὺ τοῦ εἶχε πιαστεῖ σχεδὸν ἡ ἀναπνοή, πῆγε νὰ πέσῃ ἀπάνω στὰ χιόνια, τὴ στιγμὴ ποὺ ἕνα κατσουφιασμένο πρόσωπο πρόβαλε ἀπ' τὸ μεγάλο πουλί.

Εἶναι ἕνας μεστωμένος ἄντρας, ποὺ φοράει ἕνα σταχτὺ παλτό, ὅλο ἀπὸ γούνα. Κι' εἶναι, ἀπὸ τὴν κορφὴ ὧς τὰ νύχια, φορτωμένος μὲ χιόνι.

Ἕνα γούνινο πανωφόρι καὶ μιὰ κουκούλα ἀπὸ ἀχνό: Αὐτὴ εἶναι ἡ σιλουέττα ποὺ ξεχωρίζει. Ἀλλὰ ἡ Σούζη ξέρει ποιὸς εἶναι. Εἶναι ὁ Θεός. Ἔρχεται γιὰ βοήθειά της. Ναί, ναί, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ἀλλὰ ποιὸς ξέρει γιατὶ ἔρχεται μεταμορφωμένος ἔτσι.

Ὁ Θεὸς δὲν κατάλαβε ἴσως ὅλα ὅσα τοῦ ἔλεγε, γιατὶ τοῦ τἄλεγε μπερδεμένα, ἔννοιωσε ὅμως τί εἴδους βοήθεια περίμενε ἀπ' αὐτόν. Ἀφοῦ σήκωσε τὸ καϊμένο τὸ ἄλογο καὶ τὸ γύρισε ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ θἄβρισκε τὸ σταῦλο του, τὄσπρωξε πρὸς τὴ Σούζη γιὰ νὰ τὸ καβαλλικέψῃ, καὶ τὸ μεγάλο πουλὶ πέταξε πρὸς τὸ μακρινὸ χωριουδάκι γιὰ νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ τοῦ ἀγαπημένου μπαμπᾶ τῆς Σούζης.

Ἡ κακοκαιρία σταμάτησε. Στὸν ἀπέραντο βαθυκύανο οὐρανό, ἔλαμπαν τώρα ὅλα τἀστέρια. Καὶ τὸ πουλὶ ἀνέβαινε ὁλοένα πρὸς τὸ κέντρο αὐτοῦ τοῦ ὑπέροχου θόλου...

Οἱ καμπάνες σημαίνουν.

Εἶναι μεσάνυχτα, ἡ ὥρα ποὺ ἡ ψυχὴ ὅλου τοῦ κόσμου ἀγάλλεται: Μεσάνυχτα. Χριστὸς γεννᾶται!

Ἡ Σούζη, ποὺ ξυπνάει κάποια ἐλπίδα μέσα της τώρα, κλώτσησε μὲ τὶς φτέρνες της τὴν κοιλιὰ τοῦ ἀλόγου καὶ μουρμούρισε:

— Χριστούλη μου. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ βρίσκομαι στοὺς οὐρανούς σου, ἀνάμεσα στἄστρα σου, πιὸ κοντὰ στὴν καρδιά σου... Δὲ μπορεῖς νὰ μοῦ ἀρνηθῇς τὴ χάρη νὰ γιάνῃς τὸν καλό μου μπαμπά, ἀφοῦ ἔρχομαι νὰ σοῦ τὸ ζητήσω, ἀπόψε ποὺ εἶναι Χριστούγεννα, ὧς αὐτὴ τὴν πύλη τοῦ Παραδείσου σου...

Καὶ τἀεροπλάνο ἀνέβαινε ὅλο καὶ πιὸ ψηλά.

Μιὰ προσγείωση λιγάκι ἀπότομη.

Ὁ καλὸς γιατρὸς σουφρώνει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ φρύδια του ἐμπρὸς στἀεροπλάνο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡλικιωμένος καὶ δὲν εἶναι συνηθισμένος νὰ πηγαίνῃ γιὰ νὰ ἰδῇ τοὺς ἀρρώστους του, μὲ παρόμοιο ἁμάξι. Ἀλλὰ δὲν ἀκούει παρὰ τὴν καρδιά του καὶ σκαρφαλώνει μὲ ἠρωϊσμὸ σ' αὐτὴ τὴ «διαβολοπαγίδα», ἀναστενάζοντας, ὄχι χωρὶς κάποια ἀνησυχία.

— Ἀλλά... αὐτὸ... εἶναι... τὸ ἀεροπλάνο τοῦ Θεοῦ!, ἀρθρώνει ἡ Σούζη, ταραγμένη.

Ἀνεβαίνει ξανὰ στὸν οὐρανὸ ἐκεῖνο. Οἱ καμπάνες χτυπᾶνε ἀδιάκοπα στὸ χωριό. Ἀγγέλλουνε τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου.

Τὸ μεγάλο πουλὶ προσγειώνεται ἀθόρυβα κοντὰ στὸ φτωχόσπιτο.

Ὁ Θεὸς ἀνοίγει τὴν πόρτα του. Ἐκεῖ-μέσα, χωρὶς ζωὴ ἴσως πιά, ἡσυχάζει γιὰ πάντα ὁ πατέρας τῆς Σούζης.

Χωρὶς ζωή; Ὄχι δά. Εἶναι ἀνακαθισμένος στὸ κρεβάτι του, μὲ τὸ πρόσωπο ἥρεμο, μὲ τὰ μάτια ζωηρά! Τοῦ γιατροῦ δὲν τοῦτυχε ποτὲ ἀρρωστος ποὺ νἄχῃ τόσο λίγο τὴν ἀνάγκη του, ὅπως βεβαιώνει. Μὲ λίγη περιποίηση καὶ μὲ μεγάλη προφύλαξη, θὰ ξαναγίνῃ καλὰ ὅπως πρίν.

***

Ὁ Χριστούλης ἄκουσε τὴν προσευχὴ ἀπὸ τἄστρα.

(Μετάφραση) Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Τῶν Χριστουγέννων τὴ βραδυὰ
νὰ γίνομουν Νεράϊδα
Μὲ πλούτια μέσα στὴν καρδιά,
στὴν ἀγκαλιά μου δῶρα,
Κρατώντας καὶ τὸ μαγικὸ
ραβδί μου ἀπὸ τὸ χέρι
Νὰ τράβαγα τὸ βῆμα μου
τ' ἀνάλαφρο στεῖς στράτες,
Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ὅλης τῆς γῆς
στὰ πέρατα τοῦ κόσμου!
Ὅπου φτωχὸς καὶ ταπεινός,
ὅπου ἄρρωστος καὶ ξένος,
Ὅπου θλιμμένος κι' ἔρημος
καὶ παραπονεμμένος,
Ὅπου καλύβι ὡς σπηλιά,
ὅπου κλαυθμὸς ὡς θρῆνος
Ἐκεῖ μὲ πόθο νἄτρεχα
νὰ χτύπαγα τὶς θύρες,
Νὰ σκόρπαζα φαυχτιὲς τὸ βιός
φουχτιὲς ὡς τὴν Ἀγάπη!
Νὰ στάλλαζα μέσ' στὶς ψυχὲς
Χαρά! Ἐλπίδι, Νειάτα.
Νἄβλεπα τὶς ὠχρόλευκες
μορφὲς ν' ἀχνοροδίζουν,
Χείλη ποὺ δὲν ἐγέλασαν
ν' ἀνθοῦν σὲ χαμογέλιο,
Μάτια θολὰ καὶ σκοτεινὰ
νὰ λάμπουνε σὰν ἥλιοι!
Καὶ βόγγοι κι' ἀναφυλλητὰ
νὰ γίνουνται τραγούδια...
Ὡσὰν ἀγέρας νἄμπαινα,
νἄβγαινα σὰν πουλάκι,
Νὰ μὴ μὲ δοῦν, νὰ μὴ μοῦ ποῦν,
νὰ μὴ μ' εὐχαριστήσουν...
Νὰ μὴ πέσουν στὰ γόνατα
καὶ νὰ μὲ προσκυνήσουν...
Μὲ φτάνει ἐμένα μοναχὰ
ν' ἀκούω τὰ γέλια ἐκεῖνα,
Τὰ γέλια τὰ κρουστάλλινα
ἀπ' τῶν παιδιῶν τὰ χείλη,
Τῶν ὀρφανῶν τὰ δόκρυα
μὲ φτάνει νὰ στεγνώσω,
Ν' ἀκούω μονάχα σὰν ἠχὼ
τῆς Εὐτυχίας τοὺς ἤχους
Ἀπ' ὅπου ἄλλοτε φώλιαζεν
ἡ Δυστυχία κι' ὁ Πόνος!
Κι' ὕστερα πιὸ γοργόφτερη
καὶ πιὸ ἀλλαφροπετοῦσα
Νἄφτανα καὶ στῶν παλατιῶν
τὶς διαμαντένιες θύρες·
Ὅπου σκληρὸς καὶ φθονερὸς
καὶ περηφανεμμένος,
Ἐκεῖ σὰν ὄστρο νἄχυνα
τὸ φῶς τῆς καλοσύνης,
Ἡ λάμψη τοῦ τὶς ἄτονες
ψυχές τους νὰ θερμάνῃ.
Τὸ πνεῦμα τους ν' ἀνυψωθῇ
ψηλότερα ἀπ' τὴν ὕλη.
Σὰν ἔνοιωθα τὶς πέτρινες
καρδιές τους νὰ ραγίζουν.
Κῦμα χαρᾶς θὰ φώτιζε
τὴν ἄψυχη τὴ μορφή μου
Καὶ θἄταν ἡ Χαρά μου αὐτὴ
πανώτερη ἀπ' τὴν ἄλλη.
Εἶναι θαρρῶ πιὸ δυστυχεῖς
μέσ' στοὺς δυστυχισμένους
Ὅσοι ἔχουν πλούτια στὸ πουγγὶ
καὶ στὴν ψυχὴ ἔχουν φτώχεια,
Ὡσὰν ἀγέρας νἄμπαινα
νἄβγαινα σὰν πουλάκι,
Νὰ μὴ μὲ δοῦν, νὰ μὴ μοῦ ποῦν,
νὰ μὴ μ' εὐχαριστήσουν,
Νὰ μὴ πέσουν στὰ γόνατα
καὶ νὰ μὲ προσκυνήσουν...
Τῶν Χριστουγέννων τὴ βραδυὰ
νὰ γίνομουν Νεράϊδα.
Μὰ σὰν ἀρχίζαν νὰ κτυποῦν
χαρμόσυνα οἱ καμπάνες
«Χριστὸς γεννᾶται ντὰν ντὰν ντάν,
ντὰν ντὰν Χριστὸς γεννᾶται!..»
Ἐγὼ νὰ ξαναγίνουμουν
ἡ ἀσήμαντη παιδούλα,
Νὰ πάω γοργὰ στὴν ἐκκλησιὰ
μαζὶ μὲ τοὺς δικούς μου,
Νἀνάψω ἕνα κερὶ μπροστὰ
στὴν στολισμένη εἰκόνα,
Νὰ τὴ φιλήσω καὶ νὰ πῶ:
«Σ' εὐχαριστῶ, Χριστέ μου!»

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚΑ

Ο ΔΙΚΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.

—Ἡ λαιμαργία τοῦ Πετράκη μἀνησυχεῖ πολύ, εἶπε τὴν ἄλλη μέρα ὁ μπαμπάς. Ἐδῶ τὸν παραχαϊδεύουμε, ἡ Παυλίνα ὑποχωρεῖ μπροστά του πάντα, ἡ Μαργαρὼ δὲν τὸν μαρτυρᾷ ποτέ. Ἐγὼ λέω νὰ τὸν στείλουμε νὰ μείνῃ λίγον καιρὸ στὴν ἐξοχή. Ἐκεῖ δὲν θὰ τὸν χαϊδεύουν τόσο καὶ... τὰ γλυκὰ θὰ εἶναι σπανιώτερα.

— Νὰ τὸν στερηθοῦμε; εἶπε ἡ μητέρα.

—Ἂς διορθωθῇ καὶ δὲν πειράζει, εἶπε ὁ παππούς.

Καὶ ὁ θεῖος-Μιχάλης εἶχε ἀντίρρηση. Ὁ μπαμπᾶς ὅμως ἐπέμεινε. Κι' ἀποφασίστηκε τὸ ταξίδι. Γιατὶ ὅλοι θὰ συνόδευαν τὸν Πετράκη στὴν ἐξοχή. Καὶ θὰ τὸν ἄφιναν ἐκεῖ-πέρα γιά... τιμωρία.

Γρήγορα ἔγιναν οἱ ἑτοιμασίες. Οἱ ὑπηρέτριες θἄμεναν στὸ σπίτι νὰ κάμουν μπουγάδα καὶ γενικὸ σφουγγάρισμα. Κι' οἱ ἄλλοι ὅλοι θὰ ἔφευγαν, μαζὶ καὶ τὸ σκυλάκι, ὁ Ντουντού.

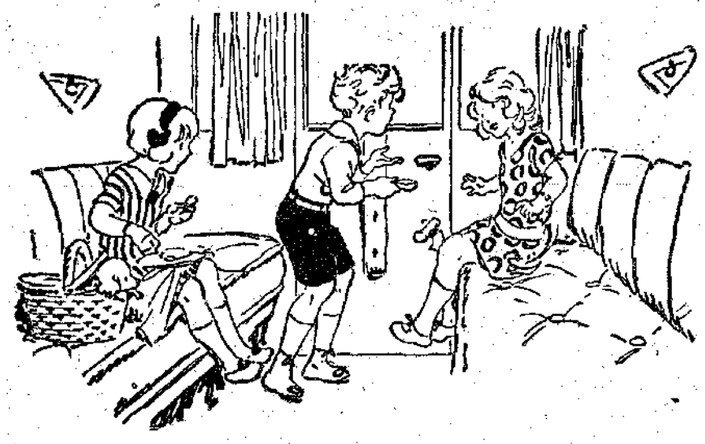

Ἡ μητέρα στενάζοντας ἔβαζε τὰ ροῦχα τοῦ Πετράκη στὶς βαλίζες. Αὐτὸς ὅμως χαιρόταν. Κι' ὅλημέρα δέν μιλοῦσε μὲ τὴν Παυλίνα παρὰ γιὰ τὸ ταξίδι, γιὰ σιδηρόδρομο, γιὰ τοὔννελ καὶ γιὰ... ἔκτροχιάσεις. Τὴ νύχτα ὅλ' αὐτὰ τἄβλεπαν στὸν ὕπνο τους· κι' ἔκαναν τέτοια κουνήματα στὸ κρεβατάκι τους ποὺ τὸ πρωΐ ἡ καϊμένη ἡ Παυλίνα βρέθηκε κοιμισμένη χάμω στὸ χαλί· εἶχε ὀνειρευθεῖ πὼς τὸ τραῖνο γκρεμίστηκε σ' ἕνα βάραθρο. Εὐτυχῶς τὸ χαλὶ ἦταν μαλακὸ κι' ἡ μικρὴ ἔπεσε χωρὶς νὰ χτυπήσῃ καὶ χωρὶς νὰ ξυπνήσῃ.

Κι' ἡ μεγάλη μέρα ξημέρωσε. Ἦταν ὡραῖος καιρός, τὸ ταξίδι πήγαινε λαμπρὰ κι' ὅλοι στὸ τραῖνο ἦταν εὔθυμοι. Ὁ Ντουντοὺ κατάλαβε πὼς ἔπρεπε νὰ κάθεται πολὺ φρόνιμα στὸ πανέρι του, ἂν δὲν ἤθελε νὰ τὸν βάλουν χωριστὰ στὸ βαγόνι τῶν ζώων. Ἡ Μαργαρὼ τοὺς εἶχε κάνει, γιὰ νὰ πάρουν μαζί τους, ὡραῖες τυρόπηττες. Τὸ μεσημέρι τὶς μοιράστηκαν. Ἀλλὰ μὲ μεγάλη τους ἔκπληξη εἶδαν τὸν Πετράκη νὰ πλησιάζῃ ἕνα ξένο χαριτωμένο κοριτσάκι, ποὺ ἦταν στὸ ἴδιο βαγόνι καὶ νὰ τοῦ προσφέρῃ τὴ μισή του τυρόπηττα!

Τὸ κοριτσάκι κρίταξε πρῶτα τὴ μητέρα του. Αὐτὴ τῆς ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ δεχθῇ. Καὶ τότε ἡ γλῶσσα τῆς μικρούλας λύθηκε.

—Ἐμένα μὲ λένε Λούση, εἶπε. Ἐσᾶς;

Ὁ Πετράκης κι' ἡ Παυλίνα τῆς εἶπαν τὰ ὀνόματά τους καὶ τὰ τρία παιδιὰ ἔγιναν ἀμέσως φίλοι.

Τὸ τραῖνο ἔτρεχε γρήγορα. Πέρασαν τὸν κάμπο καὶ πλησίαζαν τὰ

ριζοβούνια ἑνὸς μεγάλου βουνοῦ. Ἄρχισε νὰ δροσίζῃ. Ὁ ἥλιος ἔγινε κόκκινος, ἔπειτα κατακόκκινος καὶ τέλος κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὰ πιὸ μακρυσμένα βουνά. Εἶχε βραδυάσει.

Ἀλλὰ τὸ τραῖνο ἐξακολουθοῦσε νὰ τρέχῃ, περνώντας χῶρες καὶ χωριά. Σὲ κάποιο σταθμό, ἡ Λούση κι' ἡ μητέρα της κατέβηκαν. Ὁ Πετράκης ἄρχισε νἀνυπομονῇ:

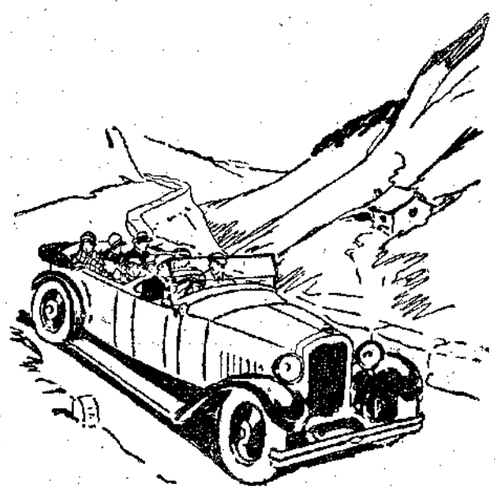

— Πότε θὰ φτάσουμε λοιπὸν καιμεῖς;

— Μὰ νά, φτάσαμε!

Τὸ τραῖνο πάλι σταμάτησε. Μάζεψαν βιαστικὰ τις βαλίτσες, τις τσάντες, τὰ καπέλλα, τὰ ἐπανωφόρια, τὸ Ντουντού, κι' ἑτοιμάστηκαν νὰ κατεβοῦν.

Στὸ σταθμό, ἕνας ψηλὸς νέος κινοῦσε τὸ γκρίζο κασκέττο του κι' ἔκανε μὲ τὰ χέρια του τηλεγραφικὰ σήματα σὰν τοὺς ναῦτες. Ἦταν ὁ ξάδερφος Κωστῆς ποὺ εἶχ' ἔρθει μὲ τὸ αὐτοκίνητό του νὰ πάρῃ τὴν οἰκογένεια.

Ἄρχισαν τὰ φιλιά. Ἔπειτα στοιβάχθηκαν ὅλοι στὸ μεγάλο αὐτοκίνητο. Καὶ τὸ μεγάλο αὐτοκίνητο ξεκίνησε.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΛΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ

—Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγ. καὶ τέλος—

— Ὁ Ἀλλὰχ νὰ δώσῃ, παιδί μου, νὰ γίνῃς ὅπως λές, μὰ ἂν δὲν ἀλλάξῃς κεφάλι, τί κι' ἂν γίνῃς μεγάλος ἄνθρωπος; Θὰ κάνῃς τοὺς ἄλλους νὰ ὑποφέρουν πιὸ πολὺ μὲ τὴ δύναμη ποὺ θὰ ἔχῃς. Καλύτερα ν' ἀλλάξῃς γνώμη καὶ νὰ γίνῃς μόνο καλὸς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ εἶσαι χρήσιμος στὴν κοινωνία.

Τὴν ἴδια ὁμιλία, πὼς θἄφευγε καὶ θὰ γινότανε μεγάλος ἄνθρωπος, τὴν ἔλεγε ὁ Ἀλῆς στὸν πατέρα του κάθε φορὰ ποὺ τοῦ ἔδινε ἀφορμὴ μὲ τὰ καμώματά του νὰ τὸν μαλλώνῃ.

Ἐκύλησαν ἀκόμη μερικὰ χρόνια, ὁ Ἀλῆς δὲν ἄλλαξε, καὶ σὰν ἔγινε δεκαοχτὼ χρονῶν, βρῆκε τὴν εὐκαιρία ποὺ πέρασε ἀπὸ τὸ χωριό του ἕνα καραβάνι, τὸ ἀκολούθησε κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸν τόπο του.

Ὁ πατέρας του στὴν ἀρχὴ λυπήθηκε καὶ στενοχωρέθηκε πολὺ γι' αὐτὸ ποὺ ἔγινε. Μὰ λίγο-λίγο ἄρχισε νὰ παρηγοριέται μὲ τὴ σκέψη, πὼς ἡ ξενιτειὰ μποροῦσε νὰ ἐβγαινε τοῦ γιοῦ του σὲ καλό, νἀλλάξῃ καὶ νὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος — γιατὶ κι' ἀπὸ τὸ σόϊ τους, ὥς τότε, δὲν εἶχε βγεῖ κανένας κακὸς — κι' αὐτός, μαθαίνοντάς το, θὰ χαιρόταν καὶ θὰ ξεχνοῦσε ὅλες τὶς λύπες του.

Στὰ πρῶτα πέντε χρόνια ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔφυγε ὁ Ἀλῆς, δὲ μαθεύτηκε τίποτα στὸ χωριό του, οὔτε κανένας ἤξερε κατὰ ποῦ τράβηξε μὲ τὸ καραβάνι, κι' ὅλοι εἶχαν τὴν ἰδέα, καὶ περισσότερο ὁ πατέρας του, πὼς τὸ παιδὶ θὰ εἶχε πεθάνει.

Ἐκφρικὰ ὅμως γύρισε ἕνας συγχωριανός τους ἀπὸ τὴν Πόλη, κι' εἶπε πὼς εἶδε ἐκεῖ τὸν Ἀλῆ καθισμένο σ' ἕνα γραφεῖο τῆς ἀστυνομίας νὰ γράφῃ, καὶ ὅσους ἔμπαιναν σ' αὐτό, νὰ τὸν χαιρετᾶνε μὲ τεμενάδες.

Ὅλοι ποὺ τἄκουσαν φαντάστηκαν πὼς ὁ Ἀλῆς θὰ εἶχε γίνει ἀστυνομικός, κι' ὁ πατέρας του, ὅταν τὄμαθε, εὐχαριστήθηκε, καὶ πίστεψε πὼς ὁ γιός του εἶχε μπεῖ πιὰ σὲ καλὸ δρόμο.

Ἕνας ἔμπορος ἀπὸ τὸ χωριὸ τοῦ Ἀχμέτ, ποὺ πήγαινε δυὸ τρεῖς φορὲς τὸ χρόνο στὴν Πόλη γιὰ δουλειές του, ἔτυχε, σὰν ἦταν ἕτοιμος νὰ τα ξιδέψῃ γιὰ κεῖ, νὰ μάθῃ τὴν εἴδηση ποὺ ἔλεγαν γιὰ τὸν Ἀλῆ, κι' ἀποφάσισε πηγαίνοντας στὴν Πόλη, νὰ τὸν ἀνταμώσῃ. Καὶ τὄκανε.

Ἅμα εἶδε τὸν Ἀλῆ στὴν Ἀστυνομία, τοῦ ἔδωσε γνωριμιά, ἐκεῖνος ὅμως τοῦ εἶπε πὼς δὲν τὸν γνώριζε, κι' οὔτε πὼς ἦταν συγχωριανός του, παρὰ πὼς εἶχε γεννηθεῖ στὴν Πόλη.

Σὰν γύρισε ὁ ἔμπορος στὸ χωριό του καὶ τοὺς ἔφερε αὐτὰ τὰ νέα, ὅλοι παραδέχτηκαν πὼς ὁ πρῶτος ποὺ εἶπε πὼς εἶχε δεῖ τὸν Ἀλῆ, θὰ εἶχε γελασθεῖ ἀπὸ ὁμοιότητα.

Ἔτσι πάλι ρίζωσε στὸ χωριὸ ἡ γνώμη, πὼς ὁ Ἀλῆς ἦταν πεθαμένος.

Ἅμα ἔκλεισαν εἴκοσι σωστὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε φύγει ὁ Ἀλῆς, ἔρτασαν ἀπὸ τὴν Πόλη τρεῖς χωροφυλάκοι μ' ἕνα βαθμοφόρο ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ζήτησαν τὸν Ἀχμέτ. Ἀφοῦ τὸν βρῆκαν, τὸν ἔπιασαν, τὸν ἔδεσαν πισθάγκωνα καὶ τοῦ εἶπαν πὼς εἶχαν διαταγὴ νὰ τὸν πᾶνε μὲ τὰ πόδια στὴν Πόλη, νὰ δώσῃ λόγο γιὰ κάτι σπουδαῖο ποὺ κατηγορήθηκε.

Ὁ Ἀχμὲτ εἶπε στοὺς χωροφύλακες πὼς θὰ εἶχε γίνει λάθος, γιατὶ αὐτὸς ἀπὸ μικρὸ παιδὶ δὲν εἶχε φύγει ποτὲ ἀπ' τὸ χωριό του, κι' οὔτε εἶχε κάνει σὲ κανέναν κακὸ γιὰ νὰ κατηγορι᾽εται, καὶ πὼς αὐτὸν ποὺ ζητοῦσαν, θὰ ἦταν κάποιος ἄλλος.

Τότε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ρώτησε:

—Ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Ἀχμὲτ κι' εἴχες γιὸ Ἀλῆ, ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸν τόπο σας ἐδῶ κι' εἴκοσι χρόνια;

— Ναί.

— Λοιπὸν δὲν λαθέψαμε, σὺ εἶσαι ἐκεῖνος ποὺ γυρεύουμε.

Ὁ Ἀχμέτ, σὰν ἄκουσε αὐτά, εἶπε μέσα του: Τοῦτη ἡ δουλειὰ φαίνεται νἄναι γαϊτάνι πλεγμένο ἀπὸ τὸν προκομμένο γιό μου. Ἔβαλε τὸ κεφάλι κάτω κι' ἄρχισε νὰ περπατᾷ ἀνάμεσα στοὺς χωροφυλάκους.

Ἀφοῦ τὸν πῆγαν περπατώντας ὡς τὴν Πόλη, τὸν ἔκλεισαν στὴ φυλακὴ κι' ὕστερα ἀπὸ δυὸ ἡμέρες τὸν πῆρε ἕνας φύλακας καὶ τοῦ εἶπε πὼς θὰ τὸν πήγαινε νὰ τὸν παρουσιάσῃ στὸ Βεζύρη, γιατὶ αὐτὸς εἶχε διατάξει νὰ τὸν φέρουν ἀπ' τὸ χωριό του. Ὅταν τὸν πῆγαν μπρὸς στὸ Βεζύρη, ἐκεῖνος τὸν ρώτησε μὲ περηφάνεια.

— Μὲ γνωρίζεις τώρα, πατέρα; εἶδες ποὺ βγῆκα ἀληθινὸς ποὺ σοῦ ἔλεγα πὼς θὰ γίνω μεγάλος ἄνθρωπος; νὰ ποὺ ἔγινα Βεζύρης.

Ὁ Ἀχμέτ, ἀφοῦ τὸν κοίταξε περιφρονητικά, τοῦ εἶπε:

— Τί κι' ἂν ἔγινες Βεζύρης, κι' εἶσαι ὅπως λὲς μεγάλος ἄνθρωπος, ἀφοῦ δὲν μπόρεσες ν' ἀλλάξῃς καὶ νὰ γίνῃς ἄνθρωπος; Γιατὶ ἂν εἶχες γίνει, δὲν θὰ ἔφερνες ἐμένα τὸν γεροπατέρα σου δεμένο, συνοδεία, καὶ μὲ τὰ πόδια ἀπὸ τὸ χωριό μας ὧς ἐδῶ. Ἀλίμονο στοὺς ἀνθρώπους τούτου τοῦ τόπου, ὅσο θὰ εἶσαι σὺ Βεζύρης, ἕνας ἄνθρωπος τόσο ἄσπλαχνος καὶ κακός!

ΠΑΝΑΓ. ΞΕΦΕΡΛΗΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΓΟΥΛΑΣ

Τὸ καλοκαίρι, ποὺ βρισκόμαστε στὰ Καλάβρυτα, ζητήσαμε ἕνα κορίτσι ἀπὸ τὰ γύρω χωριὰ γιὰ τὸ σπίτι. Καθὼς βλέπαμε τὸν ἀπέραντο, καταγάλανο οὐρανό, τὶς θυμωνιὲς τοῦ ξανθοῦ σιταριοῦ, τὰ γελάδια ποὺ ἀναχαράζανε τὸ χορτάρι τους μὲ φιλοσοφικὴ ραθυμία δίπλα στὶς νεροσυρμές, τὰ βουνὰ στὸ βάθος, κατα-πράσινα, γεμάτα ἔλατα, ποὺ ἔδιναν ἕνα τόνο φρεσκάδας μέσ' στὴν αὐγουστιάτικη φλόγα, δὲ μποροῦσε καλὰ-καλὰ νὰ τὸ χωρέσει ὁ νοῦς μας, πὼς θὰ βρισκόταν μιὰ ὑπαρξούλα, τόσο βασανισμένη καὶ τκπεινή, ποὺ νἄστεργε νἀφήσῃ ἕνα τέτοιο παράδεισο, γιὰ νἄρθει στὴν πνιχτική, μακρινὴ πόλη. Δὲν εἴχαμε ἀκόμα καταλάβει καλά, πόση ἀνησυχία φτερουγίζει στὶς ἁπλοϊκὲς ἐκεῖνες καρδιές, ποιὰ δίψα γιὰ νέους κόσμους τὶς συνεπαίρνει. Κι' ἀκόμα δὲν ξέραμε πόσο πειστικὸς σύμβουλος μπορεῖ νἄναι ἡ φτώχια, ἡ κακοπέραση, ἡ δυστυχία κ' ἡ ὀρφάνια. Πῶς νὰ δῇ τὸν ἥλιο πρόσχαρα ἕνα μάτι θολωμένο ἀπὸ τὴν πίκρα, καὶ πὼς νὰ γεμίσῃ ἀπὸ τὸν κρυστάλλινο ἀγέρα τῶν ψηλῶν βουνῶν ἕνα πλεμόνι παραγκιασμένο, χιλιοζαρωμένο ἀπὸ τὴ στέρηση; Ἕνας χωριάτης, ποὺ μᾶς συστήσανε, δέχτηκε πρόθυμα νὰ μᾶς βρῇ τὸ κορίτσι, ποὺ ζητήσαμε, ἀπὸ «καλό, τίμιο σπίτι», ὑπάκουο καὶ ταχτικό· εἶχε ἕνα στὸ νοῦ του, κατὰ πὼς ἔλεγε· δὲν ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ δώδεκα-δεκατρίω χρόνων, ὀρφανὸ ἀπὸ πατέρα, μὲ μιὰ μάννα κατάκοιτη τρία χρόνια τώρα καὶ μ' ἄλλα πέντε ἀδέρφια μέσ' στὸ σπίτι, πέντε στόματα πεινασμένα, ἀνεχόρταγα...

Σὲ μιὰ βδομάδα, ποὺ ἤτανε νὰ φύγουμε, μᾶς τὸ παρουσίασε: μιὰ γελοιογραφία ἀνθρώπου, ἕνα κατσαριδάκι κεῖ δὰ χάμου, μ' ἕνα φλοστριμμένο κοτσιδάκι στὴν πλάτη, μ' ἕνα φιόγκο σκισμένο, ξεθωριασμένο πλαγιαστὰ στὰ μαλλιά, μὲ μιὰ πεντακάθαρη μπαλωμένη ποδίτσα, μὲ τὸ δεξί του παπούτσι τρύπιο, ἕνα τιποτένιο πλασματάκι μὲ μιὰ λέξη, πού, βέβαια, δὲν μποροῦσε σχεδὸν νὰ κάνῃ γιὰ τίποτε... Μὰ εἶχε δυὸ μάτια, κατάμαυρα, γεμᾶτα πόνο, ἱκεσία κ' ἐλπίδα, κι' ἀποφασίσαμε νὰ τὸ πάρουμε μαζί μας. Ὤ! ὄχι, δὲν ἦταν γιὰ βαριὲς δουλιές: ἂς βοήθαγε στὴν κουζίνα κάμποσο κι' ἂς ἔτρωγε τὸ ψωμάκι του «ἐν εἰρήνῃ»· πάντα εἶναι μιὰ βαθιὰ χαρὰ νὰ δίνῃ κανεὶς λίγη γαλήνη στὶς ταπεινές, βασανισμένες ψυχές.

Τὸ λέγανε Μαριγούλα.

* * *

Δὲν εἶχε κατέβει ποτὲ ἀπ' τὸ χωριὸ στὰ Καλάβρυτα κι' ὁ τόπος τῆς φάνηκε σὰ μιὰ μεγάλη, περίλαμπρη πολιτεία, τὰ σπίτια θεώρατα — δυὸ καὶ τρία πατώματα, παρακαλῶ! — οἱ ἄνθρωποι ἀλλοιώτικοι, πολὺ ἀλλοιώτικοι, τί ἀκριβῶς, δὲν ἤξερε νὰ πῇ. Μὰ σὰν μπήκαμε στὸν ὀδοντωτὸ σιδηρόδρομο κι' ἀρχίσαμε νὰ περνοῦμε τὶς βαθιές, ἐξαίσιες χαράδρες, ἀνάμεσα στὰ εὐωδιασμένα ἔλατα, στὰ πεῦκα μὲ τὰ περίεργα σχήματα καὶ στὶς πράσινες φτέρες, σὰν ἀντίκρυσε ψηλά, σὲ ὕψη ἀπρόσιτα, τὸ Μέγα Σπήλαιο καὶ κάτω, μακριά, τὴ γελούμενη θάλασσα τοῦ κορινθιακοῦ Σεπτεμβρίου, ἔγινε ὅλη ἕνα μεγάλο, μεγάλο θαυμαστικὸ καὶ τὰ ματάκια της γέμισαν θάμπος. Τέτοιες στιγμὲς δὲ φαινόταν νὰ θυμᾶται τίποτε: οὔτε τὸν πατέρα, ποὺ ἡσύχαζε στὸ κοιμητήρι τοῦ χωριοῦ, ἑφτὰ μῆνες κάθε χρόνο μέσ' στὰ χιόνια, οὔτε τὴ μάννα ποὺ κοιτόνταν στὸ στρίποδο, οὔτε τ' ἀδέρφια, ποὺ τἄδερνε ἡ κατάμαυρη πεῖνα: μιὰ πνοὴ εὐτυχίας γαλήνευε κ' εὐτύχιζε τὴ μικρὴ βασανισμένη καρδιά.

Ἡ Ἀθήνα ἦταν ὁ ἴλιγγος. Τὸ χωριάτικο μυαλουδάκι της δὲ μπόρεσε νἀντιμετρηθεῖ μὲ τὴ δύναμη, ποὺ κυβερνάει τὴν ἀτελεύτητη πολιτεία. Κι' ἔγειρε σὲ μιὰ κώχη, στὸ αὐτοκίνητο, ποὺ μᾶς πήγαινε στὸ σπίτι, καὶ φανόταν σὰν κοιμισμένη, χαμένη μέσ' σ' ἕν' ἀπίστευτο, παράδοξο ὄνειρο.

* * *

Πέρασε κάμποσος καιρός. ἡ Μαριγούλα συνήθισε στὸ σπίτι κι' ὅλοι καταλήγαμε στὸ συμπέρασμα, μὲ τὴν περισσόλογη κείνη πεποίθηση τῶν «πολιτισμένων» ἀνθρώπων, πὼς εἶχεν «ἐγκλιματισθεῖ». Κι' ἦταν ἕνα φθινόπωρο γλυκύτατο κείνη τὴ χρονιά: τὸ σπίτι βρισκόταν στὴν ἔξοχή, δέντρα τὸ περίζωναν στοργικά, ἀνοιχτὸς οὐρανὸς χαμογελοῦσε γύρωθέ του, καὶ τὸ κορίτσι, ποὺ ἤρθε ἀπὸ τὸ μακρινὸ χωριὸ στὴ μακρινὴ πολιτεία, γιὰ νὰ δουλέψῃ, εἶχε μιὰ τέτοια ἔκφραση ἀφροντισιᾶς στὸ προσωπάκι του, ποὺ ἔδειχνε, πὼς τὸ «σήκωσε» ἡ ξενιτειά. Σιγὰ-σιγὰ τἀπολησμονήσαμε στὴν κουζίνα.

* * *

Κι' ἤρθαν τὰ Χριστούγεννα. Τὰ παιδιὰ τοῦ σπιτιοῦ στόλισαν τὸ δεντράκι τους, τὸ γέμισαν φαναράκια, καραγκιοζάκια, χρυσὲς μπαλλίτσες, χιόνια ἀπὸ μπαμπάκια καὶ λαμπαδίτσες κι' εὐφραίνοταν μὲ τοὺς φιλαράκους των στὴ ζεστή, εὐρύχωρη σάλα. Γέλια καὶ χαρὲς ἀντηχοῦσαν παντοῦ. Καὶ τὸ γραμμόφωνο σὲ μιὰ γωνιὰ ὑμνοῦσε ξενόφωνα καὶ ξενότροπα τὴ γλυκειὰ ἀγγότητα τῆς βραδυᾶς: Stille Nacht, Heilige Nacht. Μιὰ τέτοια ὥρα δὲν ὑπάρχει καμμιὰ θλίψη καὶ καμμιὰ κακία στὸν κόσμο· οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγουν γεμάτοι ἀγαλλίαση, στὴ γῆ δὲν περιπατοῦν παρὰ οἱ ποιμένες κι' οἱ μάγοι κι' οἱ ταξιδιῶτες στὶς ἀπόμακρες θάλασσες, στὶς ἀπάτητες ἔρημιές, ὅπου περνοῦνε κι' ὅπου βρίσκονται, ἀκολουθώντας τὸ πεπρωμένο τους, ἀναθυμοῦνται τὴ μακρυσμένη πατρίδα, τὴ φωτιὰ τοῦ σπιτικοῦ τζακιοῦ, τὸ φαιδρὸ γέλιο τῶν παιδιάτικων χρόνων κι' ἡ καρδιά τους γαληνεύει, γαληνεύει καὶ γίνεται ὅλη μακαριότητα.—Πῶς θὰ μποροῦσε μιὰ τέτοια στιγμὴ νἀκουστῇ ἕνα κλάμμα, χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωση παράφωνου τόνου; Καὶ ποιὸ εἶναι τὸ κλάμμα, ποὺ μιὰ τέτοια στιγμὴ γεμίζει μὲ πάθος ἀλλόκοτο τὸ σπίτι, ποιὸς εἶναι ὁ συγκρατημένος αὐτὸς λυγμός, ποὺ μοιάζει σὰ νὰ μὴ βγαίνει ἀπὸ ἀνθρώπου στῆθος; Τὰ παιδιὰ σταματοῦν τὰ παιγνίδια τους, τὰ γέλια παύουν, ἡ γαλήνη τῆς νύχτας ταράζεται ἀπὸ ξαφνικὴ ἀνεμορριπή. Μονάχα τὸ γραμμόφωνο στὴ γωνιά του ἐξακολουθεῖ νὰ μελῳδῇ: «Stille Nacht, Heilige Nacht...»

Ὅλοι ψάχνουν νὰ βροῦν τὸ λυγμό. Τὸν ξετρυπώνουν σέ μιὰν ἄκρη τῆς κουζίνας ἀνάμεσα στὰ τσουκάλια καὶ στὰ χαλκώματα. Ὁ λυγμὸς αὐτὸς ἔχει μακρὺ κοτσιδάκι σὰν ποντικοουρὰ καὶ δυὸ ματάκια γεμάτα βάθος. Εἶναι ἡ ξυπνημένη νοσταλγία τῆς Μαριγούλας: ἡ ἐπάκληση τοῦ χωριοῦ, τῆς ἄρρωστης μάννας, τοῦ πεθαμένου πατέρα, τῶν πεινασμένων ἀδερφιῶν. Ἀπὸ τὸ μυαλὸ τῶν χαρούμενων παιδιῶν περνάει γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ ἴδια σκέψη: παίρνουν μὲ χίλια παρακάλια τὴ Μαριγούλα, τὴν πηγαίνουν στὴ σάλα, τὴ θρονιάζουν σὲ μιὰ βαθιά, ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα, τῆς ρίχνουν ἀπάνω της ἕνα σωρὸ καλούδια καὶ μὲ τὸ βλέμμα ὅλο εὐγνωμοσύνη τὴν εὐχαριστοῦν, ποὺ ἔδωκε ἕνα τέτοιο σκοπὸ στὴ Χριστουγεννιάτικη βραδυά τους, ποὺ φώτισε μὲ τέτοιο φῶς ψυχικῆς εὐφροσύνης τὴν εὔθυμή τους γιορτή...

Κι' ἡ ὑπόθεση δὲ σταμάτησε ἐσαμε δῶ: τὴν ἄλλη μέρα ἕνα μεγάλο-μεγάλο πακέττο ἔστεκε σὰ νὰ καμαρώνει στὴ ζεστή, εὐρύχωρη σάλα, ἕτοιμο νὰ ξεκινήσῃ γιὰ μακριά· τὄστελναν τὰ μικρὰ χαρούμενα παιδιὰ τῆς Χριστουγεννιάτικης βραδυᾶς στὰ πεινασμένα ἀδέλφια τῆς Μαριγούλας.

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Στὸ σαλόνι ἐπάνω. Καὶ σύ, Τζάκ, ἐξακολούθησε παρακολουθώντας τὴ σκέψη της, εἶχες ποτέ σου σπίτι;

— Σπίτι; ἔκανε ὁ Τζὰκ ποὺ δὲν περίμενε μιὰ τέτοια ἐρώτηση. Ὄχι, βέβαια, ποτέ μου, ἐκτὸς ἂν ἐννοεῖς γιὰ σπίτι τὸ νοσοκομεῖο. Μὰ ἐκεῖ δὲν ἦταν διόλου εὐχάριστα καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἔσκασα.

— Θὰ ἤθελες νὰ ἔχῃς ἕνα σπίτι; εἶναι», ὅπως ἔλεγε ἡ μὶς Ἔθελ, ἡ ἀνεψιὰ τῆς μὶς Κρίστομπελ, ὅταν μελετοῦσε τὰ μαθήματά της στὴν κάμαρα τῆς θειᾶς της.

— Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι, ἐπανέλαβε ὁ Τζάκ. Τί εἶναι πάλι τοῦτο;

— Εἶναι γραμματική! ἔκανε ἡ Μπέττυ μὲ καμάρι· ὤ, ἡ μὶς Σέντλεϋ μάθαινε καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα ἀκόμη. Εἶχε ἕνα σωρὸ βιβλία κάθε λογῆς, εἶχε χάρτες ὅπου ἦταν ζωγραφισμένες ὅλες οἱ χῶρες τοῦ κόσμου. Κι' ἔκανε καὶ ἀριθμητική: Πενῆντα δολλάρια καὶ ἑκατὸν πενῆντα σέντς πόσα κάνουν; Τὸ ξέρεις ἐσύ; Ἐκείνη ἀμέσως τὸ ἔβρισκε.

«Τὰ δυὸ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ τρῶνε μὲ ὄρεξη...»

Ἡ Μπέττυ συνόδευε τὴ ρητορεία της μὲ τὰ ρυθμικὰ κτυπήματα τοῦ τσεκουριοῦ.

— Πάφε, ντέ, νὰ πελεκᾶς μιὰ στιγμή! εἶπε ὁ Τζάκ. Δὲν ἀκούω λέξη ἀπ' ὅσα λές.

— Νὰ πάψω: Δὲν γίνεται. Ἡ κυρά μου εἶναι ἐπάνω καὶ μ' ἀκούει. Μιὰ στιγμὴ ἂν σταματοῦσα, θὰ κατέβαινε τέσσερις-τέσσερις τὶς σκάλες.

— Τὴ γριὰ στρίγγλα! ἔκανε ὁ Τζάκ. Δὲν μοῦ λές, τούτη τὴν τιμωρία στὴν ἔβαλε δίχως ἄλλο γιὰ τὴ φασαρία ποὺ ἔγινε... Τὸ κατάβρεγμα, ἔ;

—Ἔ, βέβαια.

— Δὲν ἔφταιγες ἐσύ, Μπέττυ. Δικό μου λάθος ἦταν. Εἶμαι πολὺ στενοχωρημένος ποὺ ὑποφέρεις ἐξαιτίας μου.

—Ὤ, δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο σπουδαῖο. Ἂν δὲν μὲ τιμωροῦσε γι' αὐτὸ τὸ λόγο, θὰ ἔβρισκε καμμιὰ ἄλλη ἀφορμὴ γιὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃ, μεῖνε ἥσυχος. Κάθε μέρα βρίσκει κάτι γιὰ νὰ ξεθυμάνῃ σὲ μένα. Ὤ, στάσου! ἔκανε ἔξαφνα τεντώνοντας τ' αὐτί τῆς. Μοῦ φαίνεται πὼς τὴν ἀκούω νὰ κατεβαίνῃ. Δὲν προφταίνεις νὰ φύγῃς. Κρύψου ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὴν παγωνιέρα.

Μέσα στὰ κελλάρια τῶν ἀμερικάνικων σπιτιῶν ὑπάρχει πάντα μιὰ μεγάλη παγωνιέρα. Ὁ Τζὰκ κρύφτηκε ἀπὸ πίσω καὶ ὁ θόρυβος ποὺ ἔκαναν τὰ δεκανίκια του σκεπάστηκε ἀπὸ τὰ δυνατὰ κτυπήματα τοῦ τσεκουριοῦ τῆς Μπέττυ.

— Ἐλεεινὸ πλάσμα! ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἡ κυρία Τοῦκερ, ποὺ πραγματικὰ δὲν ἄργησε νὰ παρουσιασθῇ. Ἔφερες τὴ συμφορὰ στὸ σπίτι μου καὶ μ' ἔκανες νὰ μὴν ἔχω πιὰ ὑπόσταση. Γιὰ νὰ κάνῃς τὸ κέφι σου κατάβρεξες τὶς ξένες κυρίες καὶ θὰ ἄξιζε νὰ σὲ πετάξω στὸ δρόμο. Ὕστερα ἀπὸ τόσα καλὰ ποὺ σοῦ ἔχω κάνει! Μὰ ἐσὺ δὲν ἔχεις φιλότιμο ἐπάνω σοῦ. Δὲν αἰσθάνεσαι καμμιὰ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν εὐεργέτριά σου. Ἀδικα προσπαθῶ νὰ σὲ βάλω σὲ δρόμο τοῦ Θεοῦ, νὰ σοῦ μάθω τρόπους, νὰ σὲ κάνω ἄνθρωπο. Πᾶς καὶ μοῦ στέκεσαι μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου μασκαρεμένη σὰν μαϊμοῦ, καὶ περιγελᾶς τὸν κόσμο! Ἄφησε κάτω τὸ τσεκούρι μου καὶ κοίταξέ με. Τί ἔχεις νὰ πῇς γιὰ νὰ δικαιολογήσῃς τὸν ἑαυτό σου;

Ἡ Μπέττυ πέταξε τὸ τσεκούρι καὶ σήκωσε τὰ μάτια της. Εἶδε ὅμως μιὰ τόσο σκληρὴ ἔκφραση ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο τῆς κυρίας της, ποὺ μιὰ σκέψη πέρασε ξαφνικὰ ἀπ' τὸ μυαλό της: Πὼς δὲν θὰ εἶχε νὰ χάσῃ τίποτα, ἀλλ' ἀπεναντίας μπορεῖ καὶ νὰ κέρδιζε ἂν ἔκανε ἕνα ἀποφασιστικὸ κίνημα.

— Εἶμαι πολύ, μὰ πάρα πολὺ στενοχωρημένη γι' αὐτὸ ποὺ ἔγινε, εἶπε. Μὰ στ' ἀλήθεια ἔγινε ἐντελῶς τυχαῖα. Κυρία, πρόσθεσε ὕστερα μαζεύοντας ὅλο της τὸ θάρρος, ἂν θέλετε σᾶς παρακαλῶ δῶστε μου πίσω τὴν ἐσάρπα μου. Δὲν θὰ τὴν ξαναφορέσω πιὰ ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι, σᾶς τὸ ὑπόσχομαι!

— Νὰ στὴν δώσω πίσω; ἔκανε ἡ κυρία Τοῦκερ μὲ τὸν ἴδιο πάντα ἄγριο τόνο. Νὰ στὴν δώσω πίσω; Καὶ δὲν τὴν πετάω στὴ φωτιὰ καλύτερα; Τότε μόνον θὰ εἶμαι σίγουρη πὼς δὲν θὰ τὴν ξαναφορέσῃς πιὰ ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι. Οὔτε ἔξω, οὔτε μέσα. Κι' αὐτὸ γιὰ τιμωρία σου.

— Μὰ εἶναι δική μου καὶ δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ μοῦ τὴν πάρετε! ξέσπασε ἡ Μπέττυ

— Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα; Ἤθελα νἄξερα καὶ τί δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ κάνω;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ LEON LAMBRY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Τί σημαίνει αὐτό; ρώτησε ἡ Μαίρη.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ βαγόνι, γιὰ τὶς κυρίες ποὺ καπνίζουν, τῆς ἀπάντησε ὁ πατέρας της. Ξέρεις ὅτι πολλὲς ἀπὸ τὶς Ἰνδὲς καπνίζουν σὰν ἄνδρες καὶ ἐπειδὴ ἡ ἑταιρεία δὲν ἔχει μεγάλη πεποίθησι στὴ μόρφωσή τους, βρῆκε αὐτὸ τὸν ἔξυπνο τρόπο γιὰ νὰ δώσῃ στὶς ἀγράμματες νὰ καταλάβουν ποῦ εἶναι τὸ βαγόνι τους.

— Αὐτὸ εἶναι πολὺ διασκεδαστικό, εἶπε ἡ Μαίρη.

—Ἐκεῖνο, ποὺ εἶναι ἐπίσης πολὺ περίεργο, ἐξακολούθησε ὁ κ. Οὔϊλσων, εἶναι ὅτι σ' αὐτὴ τὴν ἑταιρεία βλέπει κανεὶς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους, ἀπ' τὸν σταθμάρχη ὡς τὸν θερμαστή, νὰ εἶναι ντυμένοι στὰ ὁλόλευκα.

— Καὶ πῶς τὰ καταφέρνουν καὶ δὲν λερώνονται.

—Κι' ἐγὼ πολλὲς φορὲς εἶχα τὴν ἴδια ἀπορία, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ βρῶ τὴ λύση. Στὸ τέλος σκέφθηκα πὼς θὰ ἀλλάζουν φορέματα σὲ κάθε σταθμό σχεδόν.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ σταθμάρχης χτύπησε ἕνα ἀλογίσιο πέταλο ἐπάνω στὴ γραμμή.

— Τί εἶν' αὐτό; ἔκανε ἡ Μαίρη καὶ τινάχτηκε ξαφνιασμένη.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ σινιάλο γιὰ νὰ φύγῃ τὸ τραῖνο, ἀπάντησε ὁ κύριος Οὔϊλσων. Πρέπει νὰ γυρίσουμε πίσω στὸ βαγόνι μας.

Μόλις ἡ Μαίρη καὶ ὁ πατέρας της ἀνέβηκαν στὸ τραῖνο, ἡ κυρία Οὔϊλσων τοὺς ἔδειξε ἕναν ψηλόσωμο καὶ φτωχοντυμένο Ἰνδὸ ποὺ εἶχε κρεμασμένη στὴν πλάτη του μιὰ μακριὰ καὶ περίεργη φλογέρα καὶ ἕνα κελάθι περασμένο ἀπ' τὸ ἀριστερό του χέρι.

— Τί ἄνθρωπος εἶναι αὐτός; ρώτησε.

— Εἶναι ἕνας μάγος τῶν φιδιῶν, ἀπάντησε ὁ κύριος Οὔϊλσων. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐξασκεῖ ἕνα πολὺ ἐπικίνδυνο ἐπάγγελμα.

— Καὶ τί γυρεύει στὸ τραῖνο;

— Βρίσκεται στὴν ὑπηρεσία τῆς ἑταιρείας ἡ ὁποία συχνὰ τὸν χρειάζεται.

— Καὶ γιατί;

— Γιατὶ αὐτὴ ἡ γραμμὴ περνάει ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ ζούγκλα καὶ πολλὲς φορὲς τυχαίνει καμμιὰ «κόμπρα» νὰ γλυστρήσῃ μέσα σ' ἕνα βαγόνι ὅσο καλὰ κι' ἂν εἶναι κλεισμένο. Περιμένει τὴν κατάλληλη στιγμὴ καὶ τότε χυμάει ἐπάνω στὸ θῦμα του. Ἴσαμε ποὺ νὰ ἀνοιγοκλείσῃ κανεὶς τὰ μάτια του, τὸ φοβερὸ ἑρπετὸ τινάζεται ἐπάνω στὸ κεφάλι του.

— Καὶ τότε, τί συμβαίνει;

—Ὁ θάνατος εἶναι κεραυνοβόλος!

«Κοντά της πέρασε ἕνας Ἰνδὸς καὶ τὴν κοίταξε μὲ προσοχή» (Σελ. 31, στ. γ'.)

— Αὐτὸ εἶναι φοβερό! ἔκαμε ἡ κυρία Οὔϊλσων.

—Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ σωθῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν κόμπρα εἶναι νὰ φωνάξῃ ἀμέσως τὸν μάγο τῶν φιδιῶν.

— Καὶ κατορθώνει πάντα αὐτὸς νὰ τὴν ναρκώσῃ;

— Πάντα. Φθάνει, βέβαια, νὰ φτάσῃ ὅσο εἶναι ἀκόμη καιρός.

— Καὶ πότε θὰ περάσουμε ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐπικίνδυνη ζώνη;

— Σήμερα, μετὰ τὸ ἡλιοβασίλεμμα.

—Ἄ, τόσο τὸ καλύτερο.

—Ἄλλωστε σήμερα δὲν ὑπάρχει πιὰ καὶ τόσος φόβος. Οἱ κίνδυνοι ὅσο πᾶνε καὶ λιγοστεύουν. Ἄλλοτε δὲν θἄτανε παράξενο νὰ ἰδῇ κανεὶς τὶς τίγρεις νὰ χυμοῦν ἐπάνω στὸ τραῖνο.

— Καὶ τὴν ὥρα ἀκόμη ποὺ τρέχει;

— Βέβαια. Ἡ ζούγκλα αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ποὺ ὑπάρχει στὶς Ἰνδίες. Ἄλλοτε χωριὰ ὁλόκληρα μετανάστευαν γιατὶ οἱ τίγρεις ἔκαναν θραύση ὄχι μονάχα στὰ κοπάδια ἀλλὰ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Μέσα σὲ λίγους μῆνες ξεπάστρευαν ἑκατοντάδες ὁλόκληρες. Συχνὰ διοργανώνονταν ὁλόκληρες ἐκστρατεῖες ἐναντίον τῶν φοβερῶν αὐτῶν θηρίων, καὶ οἱ διοικητὲς τῶν ἐπαρχιῶν πλήρωναν μεγάλη ἀμοιβὴ σὲ ὁποιον σκότωνε μιὰ τίγρη.

— Καὶ μολαταῦτα ὑπάρχουν ἀκόμη;

—Ὑπάρχουν βέβαια, ἀλλὰ πολὺ λιγώτερες ἀπὸ ἄλλοτε.

— Κι' ἀπὸ ποῦ τὸ ξέρουν;

— Γιατὶ οἱ ἐπιθέσεις τους εἶναι πολὺ σπανιώτερες. Τὰ πρῶτα χρόνια, ὅταν ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Βομβάης-Καλικοῦτ ἦταν ἀκόμη καινούργια, πολλὲς φορὲς τύχαινε μιὰ τίγρις μὲ ἕνα φοβερὸ πήδημα νὰ χυμήξῃ ἐπάνω στὸ τραῖνο σπάζοντας τὰ τζάμια τοῦ βαγονιοῦ. Ἄρπαζε ὁποιον ἔβρισκε μπροστά της καὶ κρατώντας τὸ θῦμα της στὰ δυνατά της σαγόνια, πηδοῦσε πάλι ἀπ' τὸ παράθυρο χωρὶς νὰ προφθάσῃ κανεὶς νὰ τὴν χτυπήσῃ.

— Καὶ σήμερα δὲν συμβαίνουν πιὰ αὐτά;

—Ὄχι.

— Εἶσαι βέβαιος, μπαμπά;

— Μεῖνε ἥσυχη, παιδί μου. Ὄχι μόνον οἱ τίγρεις ἔχουν σημαντικὰ λιγοστέψει ἀλλὰ καὶ ἡ ἑταιρεία ἔχει φροντίσει νὰ λάβῃ ἐξαιρετικὰ μέτρα γιὰ τὴν ζωὴ τῶν ταξιδιωτῶν. Κι' ἔτσι σήμερα τὸ τραῖνο περνάει τὴν ζούγκλα μὲ ὅλη τὴν ταχύτητα, σφυρίζοντας τρομακτικὰ καὶ πετώντας πυκνὰ σύννεφα καπνοῦ γιὰ νὰ τρομάζῃ τὰ θηρία.

Ἡ συζήτηση ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα συνεχίσθηκε ἐπὶ πολλὴ ὥρα ἀκόμη. Ἔφθασε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Τὸ τραῖνο πέρασε ἀπὸ πολλοὺς σταθμοὺς καὶ ἔκανε πολλὲς στάσεις. Σιγὰ-σιγὰ ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ γέρνῃ. Ὁ κ. Οὔϊλσων ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του.

— Σὲ μιὰ ὥρα θὰ φθάσουμε στὸ Χουμπλί, εἶπε. Ἐκεῖ θὰ διανυκτερεύσουμε.

Σηκώθηκε γιὰ νὰ δώσῃ μερικὲς ὁδηγίες σ' ἕνα νεαρὸ Ἰνδὸ ὑπηρέτη ποὺ εἶχε πάρει μαζί του ἀπ' τὴν Βομβάη.

Ἡ κυρία Οὐΐλσων ἀποκαμωμένη ἀπὸ τὴν ζέστη εἶχε γείρει λίγο καὶ ἡ Μαίρη κοίταζε ἀφηρημένη ἀπὸ τὸ παράθυρο. Τῆς φαινόταν σὰν νἄκουγε ἀπὸ τὸ δεξὶ μέρος τοῦ βαγονιοῦ ἕνα περίεργο θόρυβο. Ἦταν σὰν ἕνα ἀδιάκοπο σύρσιμο κάτω ἀπὸ τοὺς πάγκους. Στὴν ἀρχὴ ἡ Μαίρη δὲν εἶχε δώσει σχεδὸν καμμιὰ προσοχή. Τώρα ὅμως ποὺ ὁ πκτέρας της ἔλειπε καὶ ἡ μητέρα της κοιμόταν, ὁ κρότος αὐτὸς τὴν ἐνοχλοῦσε ἐξαιρετικά.

Ἀπ' τὸ παράθυρο φαινόταν ἕνα κοπάδι βουβάλων ποὺ ἔφευγαν τρομαγμένοι στὸ ἀντίκρυσμα τοῦ τραίνου. Ἡ Μαίρη παρακολουθοῦσε μ' ἐνδιαφέρον τὶς κινήσεις τῶν χαριτωμένων ζώων, ὅταν ἕνα ἀόριστο προαίσθημα τὴν ἔκανε νὰ γυρίσῃ πίσω τὸ κεφάλι της. Τὸ σύρσιμο εἶχε πάψει μὰ τώρα κάτω ἀπὸ τὸ κάθισμα ἀκουγόταν ἕνα διαπεραστικὸ σφύριγμα. Στὴν Μαίρη φάνηκε σὰν νὰ ξεχώριζε στὸ μισοσκόταδο δυὸ μάτια ποὺ ἔλαμπαν σὰν πράσινα σμαράγδια κι' ὕστερα ἕνα μακρουλὸ κορμὶ ποὺ σερνόταν. Μιὰ φοβερὴ κόμπρα ξετυλίχθηκε σὲ ὅλο της τὸ μάκρος καὶ στάθηκε ἀναποφάσιστη ἀπέναντί της.

Ἡ Μαίρη ἔβγαλε μιὰ ἄγρια φωνή. Ἡ κυρία Οὐΐλσων τινάχθηκε ἐπάνω τρομαγμένη, εἶδε τὸ φίδι, καὶ ἄρπαξε τὴν Μαίρη στὴν ἀγκαλιά της γιὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ μὲ τὸ ἴδιο της τὸ σῶμα.

Τὸ φίδι ἀργὰ-ἀργὰ πλησίαζε τὶς δύο γυναῖκες ποὺ εἶχαν παγώσει ἀπὸ τὸν τρόμο τους. Τίποτε δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὶς σώσῃ.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἡ πόρτα ἀνοίχθηκε μὲ προσοχὴ καὶ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ καλάθι, ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἀνεβεῖ στὸ σταθμὸ τοῦ Πούμα, προχώρησε μὲ βήματα γατίσια, δίχως νὰ κάνῃ τὸν ἐλάχιστο θόρυβο.

Ἡ ἀγρια φωνὴ τῆς Μαίρης τὸν εἶχε κάνει νὰ τρέξῃ στὸ βαγόνι τους. Δίχως νὰ χάσῃ ἕνα λεπτὸ πῆρε τὴν φλογέρα του κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ μιὰ νοσταλγικὴ μελωδία.

Τὸ φίδι, ποὺ ἦταν ἕτοιμο νὰ πηδήσῃ ἀπάνω στὰ θύματά του, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ διστακτικό.

Οἱ ἦχοι τῆς φλογέρας γίνονταν ὅλο καὶ πιὸ λιγωτικοί. Τὸ φίδι ἔστριψε κατὰ τὸ μέρος τοῦ μάγου καὶ ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ τὸν πλησιάζῃ γιὰ νὰ τὸν ἀκούῃ καλύτερα. Ὑπνωτισμένο, μὲ τὸν λαιμό του φουσκωμένον, τὸ κεφάλι στητό, ἀπομακρυνόταν ὅλο καὶ περισσότερο ἀπὸ τὶς δυὸ ταξιδιώτισσες. Σὲ λίγο ἔφθασε κοντὰ στὸν Ἰνδό.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Στὸν ξάδελφό μου Βασίλη Νικολαΐδη

Χριστὸς γεννᾶται σήμερον
ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει . . .

Χιλιάδες παιδικὰ στόματα, στὰ τέσσερα πέρατα τῆς Οἰκουμένης, ἀνοίγονται ἀπόψε καὶ μ' ἀγγελικὲς τρεμάμενες φωνοῦλες καὶ κρουστὰ γέλια ὑμνολογοῦν τὴ γέννηση Ἐκείνου.

Γλυκὲς μελωδίες τὰ σήμαντρα ἀναμέλπουν στὸν ἔναστρο οὐρανὸ κι' ἡ ἀτμόσφαιρα ἀντιλαλεῖ τοὺς γλυκύτατους αἴνους . . .

Πρωΐ-πρωΐ, ἀπ' τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡ «ἑταιρεία» εἶχε ἱδρυθεῖ. Ἑταῖροι τρεῖς πιτσιρίκοι τῆς ἀπόμακρης γειτονιᾶς, ποὺ κατέθεσαν ὡς κεφάλαιο, ἕνα κλεφτοφάναρο ξεχασμένο κάπου ἐκεῖ σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ὑπόγειου, ἕνα σιδερένιο τρίγωνο γιὰ τὴ σχετικὴ ὑπόκρουση καὶ μιὰ κόκκινη κάλτσα, σὰ νὰ λέμε τὸ... ταμεῖο τῆς ἑταιρείας.

Ἔμβλημα τῆς ἐπιχειρήσεως «νὰ τὰ ποῦμε, ἀφεντικό;».

Ἐκίνησαν λοιπὸν οἱ φιλαράκοι μας ἀπ' τὴ μακρινὴ συνοικία τους, ἐπισκέφθηκαν πρῶτα τὰ γειτονικὰ σπίτια, ἔτσι γιὰ τὸ γούρι κι' ὕστερα ἀνοιξαν τὶς δουλειές τους: κατηφόρησαν στὸ κέντρο τῆς πόλεως καὶ μπῆκαν στὸν πρῶτο καφενέ.

— Νὰ τὰ ποῦμε;

— Μᾶς τἄπανε!

—Ἔ, δὲν πειράζει, μπάρμπα. Ἂς τὰ ποῦμε κι' ἐμεῖς.

Ἔκαναν νάρχίσουν. Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ καφενείου, ἕνα μεγαθήριο ὃς ἐκεῖ πάνω, ξερακιανός, γεννημένος γρουσούζης, τοὺς ἀντίκαψε.

— Πάψτε, μωρέ!

Τὰ παιδιὰ τὸ χαβά τους!

Πλῆθος ἀγγέλων ψάλλουσι
τὸ δόξα ἐν ὑψίστοις . . .

Ὁ μεγαλύτερος τῆς παρέας δέχθηκε ξαφνικὰ ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου μιὰ σβερκιά. Ἦταν τὸ πρῶτο ράπισμα, οἰκονομικῆς φύσεως, ποὺ δεχόταν ἡ ἑταιρεία!

Οἱ δυὸ ἄλλοι διαμαρτυρήθηκαν:

— Γιατὶ βαρᾶς, μπάρμπα;

Δὲν πρόφτασαν νὰ ποῦν δεύτερο λόγο καὶ βρέθηκαν κι' αὐτοὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν στὸ δρόμο, κυνηγημένοι ἀπ' τὸν ἰδιοκτήτη.

Ἀνηφόρησαν τὴν ὁδὸ Σταδίου καὶ στάθηκαν χαζεύοντας ὧρες ὁλόκληρες στὶς γεμᾶτες ἀπ' τὰ παιχνίδια, βιτρίνες.

Κάποιος ἔρριξε τὴν ἰδέα.

— Δὲν παίρνουμε μιὰ μπάλλα;

Συμφώνησαν κι' ἀποφάσισαν νὰ πάρουν ἐκείνη ἐκεῖ τὴν μπάλλα ποὺ βρισκόταν στὴν ἄκρη τῆς βιτρίνας.

— Πόσα μαζέψαμε, βρὲ Γιῶργο;

— Μά, δὲν ξέρω. Νὰ τὰ μετρήσουμε!

Ὁ ταμίας ἔβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη του. Ἡ κάλτσα — τὸ ταμεῖο τῆς ἑταιρείας — ἔλειπε.

— Βρὲ παιδιά, δὲν τὴ βρίσκω . . .

Τρώλισε ὁ Γιῶργος.

— Γιὰ ψάξου καλά!

Βάλθηκαν κι' οἱ ἄλλοι κι' ἄρχισαν τὸ ψάξιμο. Ἀναποδογύρισαν ὅλες τὶς τσέπες. Τίποτα. Καταστροφὴ ἀφάνταστη!

— Δὲν εἶναι, βρὲ παιδιά. Ἀφῆστε με. Θὰ μοῦπεσε τὴν ὥρα ποὺ μᾶς κυνήγησε ἐκεῖνος ὁ παλιόγερος!

Μείνανε κι' οἱ τρεῖς βουβοί, ἄφωνοι. Ἔπειτα πῆραν σαστισμένοι τὸ δρόμο, διέσχισαν τὰ πλήθη καὶ βρέθηκαν πάλι στὴ γειτονιά τους.

Χωρίστηκαν δίχως νἀλλάξουν κουβέντα.

Ἡ ἑταιρεία διαλυόταν ἀπ' τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἱδρύσεώς της, τόσο ἄδοξα μ' ἕνα τέτοιο τραγικὸ τέλος . . .

Ὅλη τὴ νύχτα ὁ μικρὸς ταμίας ὀνειρευόταν τὴ μπάλλα τῆς φωτόλουστης βιτρίνας.

Τὴν ἔβλεπε νὰ χοροπηδᾷ ἀπὸ πάνω του, τὸν πίεζε σὰν ἕνας κακὸς ἐφιάλτης. Κι' ἄπλωνε διαρκῶς τὰ χέρια του γιὰ νὰ τὴν πιάσῃ . . .

Μὲ τὴν ἀγωνία καὶ τὸ στριφογύρισμα εἶχε φτάσει στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ.

Καὶ καθὼς ἔκανε τὴν ὕστατη προσπάθεια, ἁπλώνοντας τὰ χέρια του γιὰ νἀγκαλιάσῃ τὴ μπάλλα, βρέθηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι . . . στὸ πάτωμα καὶ ξύπνησε.

Ἔξω στὸ δρόμο τὰ φέγγη τῆς αὐγῆς ἄσπριζαν ἀχνά. Τὰ θάμπη σκορποῦσαν. Οἱ χτύποι τῆς καμπάνας ἔφταναν δειλὰ στὴν ἀρχή, πιὸ δυνατὰ κατόπι ὣς τὴν κάμαρά του.

Πλησίασε στὸ παράθυρο καὶ ζωγράφισε μὲ τὸ δάχτυλό του, ἔτσι ἄθελα καὶ μηχανικά, στὸ θαμπὸ ἀπὸ τὴ ζέστη τῆς κάμαρας τζάμι, μιὰ μπάλλα.

Ἔπειτα δάκρυσε, σήκωσε τὸ χέρι του καὶ μὲ τὸν ἀγκῶνα του κατέστρεψε τὸ σχῆμα ἐκεῖνο.

Ἔτσι ἔσβυσε τὸ τόσο . . . μεγάλο ὄνειρο τῆς μικρῆς συμπαθητικῆς ἑταιρείας μας . . .

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

«Ἔλθετε πρός με πάντες οἱ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀνακουφίσω ὑμᾶς».

Σ' ἐσένα ἔρχομαι, Χριστέ μου, ταπεινὴ
Θολὸ τὸ βλέμμα μου κι' ἡ ὄψη μου ἀ-
[χνή.
Πληγώθηκαβαθειὰ καὶ δὲν ἀντέχω πιά,
Στὴ σκέπη σου γυρεύω νὰ βρῶ παρη-
[γοριά.

Ἦταν ἀνήφορος ὁ δρόμος μου μακρύς
Κι' ὁ πόνος τοῦ φορτίου μου πολὺ βα-
[ρύς,
Μοῦ πλήγωσαν τὰ πόδια ἀγκάθια σου-
[βλερά,
Μὲ πότισαν φαρμάκια οἱ θλίψες μου
[πικρά.

Στὸ νόμο τῆς ζωῆς δίχως μιλιὰ τὸ εἶδες
Πῶς ἔχω ὑποταχτεῖ μὲ τόσες κατα-
[γίδες
Ἐπάλαιψα σκληρά, μὰ τώρα ἀποσταμ-
[μένη
Νοιώθω χωρὶς πνοὴ ἡ ψυχή μου ν' ἀ-
[πομένη.

Ἐσὺ ποὺ εἶπες μιὰ φορά: «Σ' ἐμὲ
[νάρθῆτε
Ὅλοι οἱ θλιμμένοι ἀνακούφιση νὰ
[βρῆτε»
Νᾶμαι! . . σπλαγχνίσου μιὰ ψυχὴ ὅπου
[πονεῖ
Καὶ στέκεται, Χριστέ μου, μπρός σου
[ταπεινή.

Μικρομέγαλη

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

(Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο ἑνὸς ναυτόπουλου)

— Καλὰ Χριστούγεννα, Καπετὰν-Νικολό.

— Εὐχαριστῶ, παιδιά, κι' ἀπὸ χρόνου.

Ὅλο τέτοιοι χαιρετισμοὶ ἀκούγονται δεξιὰ κι' ἀριστερά σ' ὅλο τὸ καράβι, συνοδευόμενοι ἀπ' τὶς νοσταλγικὲς εὐχὲς γιὰ τὸν γυρισμὸ στὴν πατρίδα.

Χριστούγεννα!

Ἡ μέρα ποὺ περίμενα μὲ λαχτάρα, γιατ' εἶχε διπλὸ γιὰ μένα συμβολισμό, τὴ γέννηση τοῦ Λυτρωτὴ καὶ τὸ δικό μου τὸ λυτρωμὸ ἀπ' τὴ θάλασσα, ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄσπλαχνη νεράϊδα ποὺ μαγεύει ὅσες ψυχὲς βρίσκονται στὴ στεριὰ γιὰ νὰ τὶς τραβήξῃ κοντά της, κι' ὕστερα ἀρνιέται τὴ λευτεριά τους. Πῶς τὴν περίμενα τὴ σημερινὴ μέρα! Μὲ πόση χαρά, μὲ πόση λαχτάρα μετροῦσα τὶς ὧρες καὶ τὶς στιγμὲς ποὺ θέλαμε νὰ φτάσουμε στὴν ἀγαπημένη πατρίδα ἀπ' τὴ φαρμακερὴ ξενητιά! Βρέθηκα τὴ θάλασσα κι' ἂς μὴν ἔχω πολλὰ χρόνια ταξιδέψει. Μονάχα ὁ ὁποιος εἶναι ναυτικὸς ξέρει τὸν καϊμό της, τὸ ἀτελείωτο αὐτὸ θαλασσόδαρμα ποὺ ἀτσαλεύει τὸ κορμὶ καὶ μαλακώνει τὴν ψυχή.

Φύγαμε ἀπ' τὸ Ρόττερνταμ μὲ χιόνια κι' ὅσο τραβᾶμε κατὰ τὸ νοτιό, νοιώθω μιὰ ζέσκη ἀφόρητη ποὺ μὲ κάνει νὰ αἰσθάνομαι ἀκόμη περισσότερο τὴν ἔλλειψη τῆς παγωνιᾶς τῆς Χριστουγεννιάτικης ἅγιας νύχτας. Μιὰ ὑπερκόσμια γαλήνη ἁπλώνεται γύρω στὸν ἀπέραντο ὠκεανό, λὲς κι' ὁ ἴδιος νὰ αἰσθάνεται κι' αὐτὸς τὴ θεία στιγμὴ τῆς Γέννησης τοῦ Σωτήρα καὶ νὰ ξεχάστηκε ἀπὸ δέος καὶ θαυμασμό.

Τ' ἄστρα τρεμοσβύνουν στὸν οὐρανό, ποὺ δὲν εἶναι ὁ οὐρανὸς ὁ δικός μας . . . Μάταια προσπαθῶ νὰ ξεχωρίσω τ' ἄστρο τῆς τραμουντάνας. Ἐν' ἄλλο λαμπρὸ ἀστέρι φεγγοβολᾷ ἀπὸ πάνω μας — δὲν ξέρω τόνομά του — μὰ φαντάζομαι ὅτι ἕνα τέτοιο ἢ παρόμοιο ἀστέρι θὰ ὁδήγησε σὰν τὴν ἀποψινὴ νύχτα τοὺς τρεῖς ὑπερήφανους καὶ μεγαλόπρεπους μάγους στὴν ταπεινὴ φάτνη, ὅπου γεννιόταν τὸ Θεϊκὸ βρέφος.

Χριστούγεννα!

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ ἐγώ, κλέβοντας ἀπ' τὸν ὕπνο μου, ξεχύνω τὸ παράπονό μου στὸ φτωχὸ αὐτὸ ἡμερολόγιο γιὰ νὰ ξεσκάσω καὶ γιὰ νὰ βρῶ λίγη παρηγοριά, πέρα μακρυά, στὸ ἄλλο ἡμισφαίριο, σὺ πολυαγαπημένο νησί, θᾶχῃ ἀπολύσει κιόλα ὁ Ἅη-Νικόλας καὶ θὰ ἑτοιμάζουνται γιὰ τὸ γιορτινὸ τραπέζι.

Ὅλο τ' ἀπόγευμα εἶχα στὸ νοῦ μου τοὺς δικούς μου καὶ δούλευα μηχανικά. Θᾶταν βέβαια νύχτ' ἀκόμα καὶ θὰ κοιμόνταν, γιὰ νὰ ξυπνήσουν μὲ τὸ πρῶτο κτύπημα τῆς καμπάνας. Ἔβλεπα τὴ μαννούλα μου μὲ κλεισμένα μάτια, παραδομένη στὸν γλυκὸ τὸν ὕπνο μὰ θαρρῶ πῶς δὲ κοιμόταν ἥσυχα. Θὰ ξεπετιόταν κάθε τόσο ἀπὸ κανένα ἀπατηλὸ ὄνειρο. Ὁ πατέρας μου, κι' αὐτὸς δὲν θᾶταν ξένοιαστος, μὰ ἡ βαρειὰ δουλειὰ τοῦ γεωργοῦ θὰ τὸν εἶχε κάνει νὰ κοιμᾶται ἕναν ὕπνο βαρύ, θανατερό. Στὸ καμαράκι μας, ποὺ ἀπ' τὰ παράθυρά του τὰ στολισμένα μὲ γαρυφαλλιὲς ἀγνάντευα τὴν πικροκυματοῦσα, μὲ τὸν πόθο ἑνὸς ἀνέδου, θὰ κοιμόνταν τ' ἀδελφάκια μου, ὁ Λορέντζος μας, ὁ Στρατῆς μας, ἡ Ἀνθούλα μας κι' ἡ Μαργίτσα μας. Ἄμα ξυπνήσανε, θὰ πήγανε βέβαια στὴν ἐκκλησιά, μὰ δὲ θᾶχανε οὔτε καινούριο φόρεμα, οὔτε καινούρια παπούτσια.

Τὰ δῶρα τους, ποὺ θὰ τὰ πήγαινα μονάχος μου τὴν παραμονὴ μάλιστα τῶν Χριστουγέννων, ἂν δὲν ἐρχόταν τὸ καταραμένο αὐτὸ τηλεγράφημα στὴ Ρουέν, νὰ τραβήξουμε γιὰ τὸ Μπουένος-Ἄϋρες, βρίσκονται πολὺ μακρυά τους. Μιὰ βαλίτσα ὁλόκληση τοὺς ἔχω γεμάτη. Δὲ λείπουν οὔτε οἱ φημισμένες παντόφλες τοῦ Ρόττερνταμ μὲ τὴ γούνα καὶ τὴν τσόχα γιὰ τὴ μητέρα, οὔτε κι' οἱ Ἐγγλέζικες χοντρὲς φανέλλες γιὰ τὸν πατέρα.

Χριστούγεννα!

Θαρρῶ πῶς ἀντικρύζω τὸν κάβο τοῦ ἀπάνεμου λιμανιοῦ μας ποὺ θᾶναι βέβαια ἄσπρος ἀπ' τὸ χιόνι, μὰ ἐδῶ κάτω οὔτε χιόνια, οὔτε τίποτα ποὺ νὰ μοῦ δώσουν τὴν ψεύτικη χαρὰ τῆς Χριστουγεννιάκης μέρας ποὺ ὅσο κι' ἂν τύχῃ ἡλιόχαρη πάντα τὸ κρύο τὄχει.

. . . . . .

— Καλὰ Χριστούγεννα, Αὐγουστῆ, μοῦ φωνάζει ὁ μάστρο-Μιχάλης, ὁ λοστρόμος, ἀπ' τὸ φινεστρίνι. Τί κάθεσαι καὶ γεμίζεις ὁρνιθοσκαλίσματα τὸ χαρτί; Ἄντε κοιμήσου καὶ μὴ ξεχνᾶς τὴ βάρδια γιατ' ἔχουμε δουλειὰ μπόλικη.

— Εὐχαριστῶ, μάστρο-Μιχάλη, τοῦ εἶπα, τώρα θὰ κοιμηθῶ.

Χριστέ μου, σὺ ποὺ γεννιέσαι ἀπόψε γιὰ τὴ δική μας λύτρωση καὶ σωτηρία, κάνε νὰ περάσῃ τὸ καράβι κι' ἀπ' τὴν πατρίδα, νὰ λυτρωθῶ κι' ἐγὼ ἀπ' τὸ θαλασσοδαρμὸ σὲ ξένους τόπους γιὰ νὰ βοηθήσω καὶ τὸν πατέρα, τῶρα τὸ χειμῶνα ποὺ εἶναι πάντα ἀνήμπορος. Δίνε ὑπομονὴ καὶ σεβασμὸ στοὺς δικούς μου ποὺ μὲ περιμένανε, ὅπως τοὺς εἶχα γράψει, καὶ ποὺ θὰ γεμίσανε τὴ σημερινὴ μεγάλη γιορτή σου μὲ τὴ θλίψη τους, ἀντὶ νἄχουν στὰ στήθεια τὴ χαρὰ τῆς ἀντάμωσης.

Νάρκισσος

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΞΕΝΗΤΙΑ

Εἶναι παραμονὴ Χριστουγέννων· οἱ δρόμοι ἔχουν μεγάλη κίνηση. Οἱ διαβάτες περνοῦν τρέχοντας, γιὰ νὰ χωθοῦν στὸ ζεστό τους σπιτάκι, ποὺ τοὺς περιμένουν τὰ γελαστὰ πρόσωπα τῶν δικῶν τους, ἡ φωτιά, τὰ γλυκά. Περιμένουν μὲ χαρὰ τὴν αὐριανὴ ἡμέρα, νὰ γιορτάσουν εὐτυχισμένοι μὲ τὴν οἰκογένειά τους. Οἱ δρόμοι καὶ τὰ καταστήματα στολισμένα, παντοῦ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση βασιλεύει.

Μιὰ μόνο ψυχὴ δυστυχεῖ,

Ὁ Γεώργος, πεσμένος ἀπὸ ἡμέρες στὸ κρεβάτι του χαροπαλεύει, μακριὰ στὴ μαύρη ξενητιά. Ἴσως, ποτὲ πιὰ νὰ μὴ γιορτάσῃ Χριστούγεννα, ἴσως ποτὲ πιὰ νὰ μὴ γυρίσῃ στὸ χωριό του, κι' ἴσως, ποτὲ πιὰ νὰ μὴν ἰδῇ τὴ γλυκειὰ μορφὴ τῆς μαννούλας του, νὰ μὴν ἀκούσῃ τὴ μελωδική της φωνή.

Σβύνει μονάχος κι' ἔρημος, σὰν τὸ πουλάκι ποὺ ἔπεσε ἀπ' τὴ φωλίτσα του, χωρὶς ἕνα γλυκὸ λόγο, χωρὶς παρηγοριά.

Περνοῦν οἱ ὧρες ἀργὰ-ἀργά. Στὸ δρόμο ἀπλώθηκε ἡσυχία.

Ἔξαφνα, στὴ γαλήνη τῆς νυχτιᾶς ἀκούγονται χαρμόσυνοι ἦχοι καμπάνας. Τὰ φῶτα τῶν σπιτιῶν ξανάναψαν, κι' ἡ κίνηση ξαναρχίζει στὸ δρόμο. Τρέχουν ὅλοι στὴν ἐκκλησιά, νὰ ἰδοῦν τὸν Χριστὸ τὸν Σωτήρα τοῦ κόσμου ποὺ γεννήθηκε.

Μὲ τὸν μελωδικὸ ἦχο τῆς καμπάνας, κάτι σὰν πόνος ἔσφιξε τὴν καρδιά του: ἡ ἀνάμνηση . . . Θυμήθηκε, τὰ περασμένα χρόνια τῆς εὐτυχίας του, ποὺ χαρούμενος κι' αὐτὸς σὰν σήμερα, πήγαινε μὲ τὴν οἰκογένειά του στὴν ἐκκλησιά.

Καὶ τώρα . . . τώρα σβύνει, μαραίνεται, μακρυὰ στὴ μαύρη ξενητιά . . .

Ὦ! ἀλίμονο σ' ἐκεῖνον ποὺ ἡ σκληρόκαρδη τύχη θὰ ρίξῃ ἄρρωστο βαρειὰ στὸ στρῶμα, μακριὰ στὴν ξενητιά.

Μυρτούλα

ΕΡΧΟΝΤΑΙ!

Β'.

Ἕνα ἀπομεσήμερο τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμαζόμουν νὰ πάω στὴν κυρὰ-Φανή, τὴν εἶδα ἀπὸ πέρα νἄρχεται τρεχάτη. Μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατοῦσε ἀνασηκωμένη τὴ φούστα της καὶ μὲ τ' ἄλλο κάτι ἄσπρο. Μόλις ἔφτασε στὸ μαντρότοιχο ἄρχισε νὰ φωνάζῃ.

— Κυρ-Ἄννα, κυρ'-Ἄννα, μιὰ μεγάλη γραφή.

Οἱ κόττες, τὰ κοττοπούλια, οἱ πάπιες, ὅλα τὰ ζωντανὰ τῆς μάντρας μας τρόμαξαν ἀπὸ τὰ χαρούμενα ξεφωνητὰ τῆς κυρὰ-Φανῆς καὶ μὲ κακαρίσματα καὶ φωνὲς σκόρπισαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ

μέσ' τὴν αὐλή μας.

— Τάκη μου, γιόκα μου, μιὰ γραφὴ νά τη, διάβασε, γιόκα μου, μοῦ φώναξε ἡ κυρὰ-Φανὴ μόλις μπῆκε στὴν αὐλὴ καὶ μ' εἶδε σὴν πόρτα. Πίσω μου ἐρχόταν ἡ μητέρα ἀνασκουμπωμένη, γιατὶ ζύμωνε, καὶ πλάϊ της τ' ἀδέλφια μου. Παίρναντας τὸ γράμμα κάθησα στὸ σκαλοπάτι τῆς πόρτας μας, πλάϊ μου ἡ κυρὰ-Φανὴ λαχανασμένη ἀπὸ τὸ τρέξιμο, δὲ μιλοῦσε καθόλου, μὲ κοίταζε ἐκφραστικὰ κατάματα καὶ γύρω μας τἀδέλφια μου κι' ἡ μητέρα μὲ παρακαλοῦσαν γιὰ νὰ κάνω γρήγορα. Πῶς ἔκανε ἡ κυρὰ-Φανὴ σὰν τῆς ἔδωσα εἰς δυὸ φωτογραφίες ποὺ εἶχε τὸ γράμμα! γελοῦσε κι' ἔκλαιγε μαζί, τὶς φιλοῦσε καὶ τὶς κοίταζε ἀχόρταγα.

— Τὸ ἐγγονάκι μου, τὸ ἐγγονάκι μου... νὰ τὸ χαρῶ τ' ἀγγελούδι μου.

Οἱ φωτογραφίες ἀφοῦ πέρασαν χέρι σὲ χέρι ἀπὸ ὅλους μας, — ἀκόμη κι' ἡ Νίτσα τὶς πῆρε γιὰ νὰ δῇ τὸ «νινί», — γύρισαν πάλι στὰ χέρια τῆς κυρὰ-Φανῆς. Στὸ μεταξὺ εἶχα ρίξει μερικὲς ματιὲς στὸ γράμμα. Στὴν τελευταία σελίδα πῆρε τὸ μάτι μου μιὰ λέξη «θάρθοῦμε». Τὴν ξανακοίταξα, δυὸ-τρεῖς φορές, προχώρησα παρακάτω, πιὸ πάνω. Τὰ μάτια ἄστραψαν σὰν πείστηκα πὼς εἶδα καλὰ κι' ἄρχισα νὰ φωνάζω νὰ σωπάσουν γιὰ νὰ τοὺς ἀναγγείλω τὴν χαριμόσυνο ἀγγελία. Μόλις ἡσύχασαν, τοὺς εἶπα:

—"Ἐρχονται! ἔρχονται!..

Ἡ κυρὰ-Φανὴ μὲ κοίταζε χάσκοντας, ἔπειτα ὡς φαίνεται κατάλαβε τὴν ἔννοια τῶν λόγων μου καὶ ἐπανέλαβε ἀργόηχα:

—"Ἐρχονται... τὰ παιδιά μου... τὸ ἐγγονάκι μου...

Τὰ χείλη της εὐθὺς γέλασαν, τὰ μάτια της βούρκωσαν ἀπὸ δάκρυα χαρᾶς, μὲ παρακάλεσα νὰ τῆς τὸ ἐπαναλάβω πολλὲς φορές, μοῦ πῆρε τὸ γράμμα καὶ τὸ κοίταξε πολλὴ ὥρα.

—Ποῦ λέει, γιόκα μου, πὼς ἔρχονται;

Τῆς ἔδειξα τὴ γραμμὴ καὶ τῆς εἶπα συλλαβιστά: «Τὸ Δεκέμβρη θάρθοῦμε καὶ θὰ κάνουμε Χριστούγεννα μαζί...

—"Ἀχ, νἄξερα γράμματα γιόκα μου, εἶπε κοιτάζοντας μ' ἀχόρταγη ματιὰ τὶς λέξεις. "Ἔπειτα θυμήθηκε τὴν εἴδηση, χαμογέλασε, ἄνοιξε μ' ὁρμὴ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς καὶ περιμάζεψε ὅλα τ' ἀδέλφια μου, μαζὶ κι' ἐμένα καὶ μᾶς φιλοῦσε τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο.

— Τί ὄμορφο σύμπλεγμα, εἶπε ἡ μητέρα μου, χαίροντας γιὰ τὴ χαρὰ τῆς κυρὰ-Φανῆς. Καὶ χαμογέλασε συγκινημένη.

Νυχτοπούλι

ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

"Οπως κάθε πρωΐ, ἔτσι καὶ σήμερα, σηκώθηκα νωρίς, πῆγα καὶ κάθησα δίπλα στὰ ἀγαπημένα γιασεμιά, ποὺ τὸ σπίτι μου στὸ χωριὸ πλημμυρίζει ἀπ' αὐτά. Ἡ ὄμορφη βαρειὰ μυρουδιά τους, τὸ ὄμορφο καλοκαιριάτικο πρωϊνὸ ἀέράκι, μὲ ἔκαναν χωρὶς νὰ τὸ θέλω, νὰ πέσω σὲ μιὰ γλυκειὰ μελαγχολία... Κι' ὅταν ξυπνάω ἀπ' αὐτὴ τὴν ὄμορφη νάρκη, ὁ ἥλιος περήφανος σὰν ἀληθεινὸς αὐτοκράτορας καβαλάρης στὸ πανάριο καὶ φωτεινό του Ἄρμα, ἀρχίζει νὰ χρυσίζει τὶς ἀπέναντι βουνοκορφὲς τοῦ Παντοκράτορα.

"Ολα τὰ πράγματα γύρω μου ἀρχίζουν νὰ χρυσίζουν καὶ νὰ παίρνουν μιὰ νέα ὄψη... Μπροστά μου ἔχω μιὰ πράσινη θάλασσα, ἀπὸ ἕνα μέρος τοῦ ἀπέραντου ἐλαιῶνα ποὺ βρίσκεται στὸ Νησὶ τῆς Κέρκυρας. Καὶ μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴ θάλασσα, ξεπροβάλλουν, κάπου-κάπου τὰ χωριουδάκια, ποὺ δὲν τοὺς φαίνονται, παρὰ μονάχα τὰ ψηλὰ καμπαναριὰ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ πολὺ σπάνια, ἀπὸ καμμιὰ ἀραιὴ φυλλωσιά, νὰ φανῇ κανένα κομμάτι ἀσπρότοιχος κανενὸς σπιτιοῦ. Ἀπέναντι ἀπ' τὸ χωριό μου, εἶναι ἕνα μικρὸ χωριουδάκι. Εἶναι ὅλο βουνημένο μέσα στὰ κυπαρίσσια, στὰ πεῦκα καὶ στὶς ἀμυγδαλιές, καὶ μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴν ὄμορφη εἰκόνα ξεπροβάλει πανύψηλα τὸ καμπαναριὸ τῆς Παναγίας... σκοῦρο μαβί.

Κι' ἡ πράσινη αὐτὴ θάλασσα τελειώνει στὴν ἀρχὴ τῆς ἀληθινῆς θάλασσας. Γιὰ λίγο τὶς κρύβει ὁ καταπράσινος λόφος τῆς Βλαχαίρετας μὲ τ' ὅμορφο καὶ γραφικὸ μοναστηράκι του, ποὺ εἶναι περιζωμένο ἀπὸ κυπαρίσσια καὶ κισσούς, ὕστερα ὅμως ξαναφαίνεται γιὰ νὰ μὴ χαθῇ πιὰ ἀπ' τὸ μάτι.

Στὸ βάθος ἀριστερὰ εἶναι ἕνα μικρὸ ψαροχώρι, τὸ Σιδάρι, μὲ τὸ μεγάλο κι' ἀνοιχτὸ λιμάνι του ποὺ τὸ χτυποῦν ὅλοι οἱ ἄνεμοι καὶ μὲ τὶς ψαρόβαρκες ἀραγμένες, ἕτοιμες νὰ ξαναρχίσουν νέο ἀγῶνα.

Στὸ τέλος τοῦ χωριοῦ, πάνω ἀπὸ τὴν ἄγρια θάλασσα, ὑψώνονται κάτι πανύψηλοι βράχοι· κάποια φορὰ βρισκόταν ἐκεῖ κτισμένο ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ δυνατὰ κάστρα τῶν παλιῶν Βενετσιάνων. Τώρα δὲν ὑπάρχει τίποτα παρὰ ἕνα παλιὸ κανόνι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, σιγμένο καὶ περιφρονημένο σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ γκρεμοῦ, ὧς ποὺ νὰ τὸ δεχτῇ κι' αὐτὸ ἡ θάλασσα, ὅπως δέχτηκε καὶ τ' ἄλλα.

Κουρσάρος

Ο ΝΕΓΚΡΟ

Εἶναι ἕνα μαῦρο κατάμαυρο γατάκι. Ἔχει θαυμάσιο μετάξινο τρίχωμα καὶ λαμπερὰ σμαραγδένια μάτια. Εἶναι πολὺ παιχνιδιάρης κι' ἐξυπνότατος. Κάποτε ἐνῶ ἔτρεχε, ἔρριξε κάτω τὸ μελανοδοχεῖο καὶ τὸ ἔχυσε. Ἀμέσως κούφτηκε κάτω ἀπ' τὸν καναπὲ ἀπ' ὅπου δὲν βγῆκε παρὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα. Κατάλαβε ὅτι ἔκανε κακὸ καὶ περίμενε τὴν τιμωρία. Καὶ τί λαίμαργος πού εἶναι!

Μιὰ ἡμέρα ποὺ εἴχαμε ψητὸ στὸ χαρτί, βρῆκε ἕνα κομμάτι σπάγγο ποὺ εἴχαμε δέσει τὸ ψητὸ καὶ τὸ ἔφαγε.

Μὲ ἀγαπᾶ πολύ. Ὅταν τοῦ φωνάζω, τρέχει κοντά μου καὶ τρίβεται ἀπάνω μου.

Πόσο τὸν ἀγαπῶ τὸν μικρό μου Νέγκρο!

Ἰσολὲ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης θέλει νὰ κάνῃ τὸν ἕξυπνο.

— Ξέρεις, Νίκο, ποιὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ποὺ πηγαίνει ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ στὴν Ἀθήνα καὶ ξαναγυρίζει χωρὶς νὰ κουνηθῇ;

— ...

Κι' ὁ Κουφιοκεφαλάκης:

— Νὰ στὸ πῶ, ἐγώ! Εἶναι ὁ δρόμος!

Δανάη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1932

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, ἀγαπημένα μου παιδιά. Μὲ ὑγεία καὶ χαρά. Χαρῆτε καὶ τὸ σημερινό μου φυλλάδιο ποὺ εἶναι ὅλο Χριστουγεννιάτικο, ἀπ' τὸ πρῶτο του διήγημα ὡς τὴ Σελίδα Συνεργασίας. Μόνο Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολὴ δὲν ἔχει. Ἀλλὰ ὁ κ. Φαίδων, ποὺ σᾶς στέλνει τὶς χριστουγεννιάτικες του εὐχές, ὁποχρεώθηκε νὰ παραχωρήσῃ τὴ θέση του σ' ἄλλους συνεργάτες, ποὺ ἔστειλαν τόσο ὡραῖα πράγματα γιὰ τὴ γιορτὴ καὶ ποὺ δὲν φαίνουνται καθεμέρα στὸ φυλλάδιο. Καὶ πάλι ἕνα-δυὸ κομμάτια δὲν ἐχώρεσαν. Μὰ δὲν μποροῦσα νὰ μὴ βάλω καὶ τὶς συνέχειες τῶν μυθιστορημάτων.—Καὶ τοῦ χρόνου!

Ἀρκετοὶ ξεσπάθωσαν καὶ πολλοὶ ἀνανέωσαν τὴ συνδρομή τους κι' αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα. Ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει νὰ τοὺς ἀναφέρω, ἀλλὰ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους θερμά.

"Ἐλαβα, *Κυρὰ Φρασύνη*, ἔστειλα, εὐχαριστῶ. Σύμφωνοι γιὰ τὸ διήγημά σου. Θὰ τὸ διαβάσω τώρα καί, ἂν μ' ἀρέσῃ, θὰ τὸ δημοσιεύσω ὡς ἐπίκαιρο στὸ ἐρχόμενο ποὺ θὰ εἶναι τὸ Χριστουγεννιάτικο. Ἂν δὲν τὸ ἰδῇς ἐκεῖ, τότε θὰ τὸ ἰδῇς, ἀργότερα, στὶς ἀπορρίψεις, γιὰ νὰ μάθῃς γιὰ ποιό λόγο δὲν τὸ ἔκρινα δημοσιεύσιμο.

Εὐχαριστῶ. *Δ. Κολτοιδόπουλε*, γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ γιὰ ὅλα. Νὰ πῆς στὸν ἀδερφό σου ὅτι δὲν ξεχνῶ ποτὲ τὸ παλιό μου *Τιμημένο Τουφέκι*. Πολὺ σημαντικὰ κι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὸν ἀθλητισμό. Σὲ συγχαίρω ποὺ κατάλαβες ἐγκαίρως πόσο βλάπτει ἡ κατάχρηση καὶ περιορίστηκες στὴ χρήση. Καὶ ὁ κ. Φαίδων, ποὺ τοῦ διάβασα τὸ γράμμα σου, εὐχαριστήθηκε πολύ.

Δεβάντε, τὸ κομμάτι σου ἐκεῖνο, νομίζω, ἀπορρίφθηκε· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ περίμενες πὼς «θὰ πληθύνῃ τὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων», δὲν θὰ σοῦ ἔκαμε βέβαια καμμιὰ ἐντύπωση καὶ τώρα θὰ στείλῃς ἄλλο. Εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν καθηγητή σας γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ εἶπε γιὰ μένα, καὶ σένα γιὰ τὸ γενναῖο ξεσπάθωμα. Χαίρω γιὰ τὶς προόδους τοῦ Συλλόγου σας.

Ἐννιὰ καινούργιους συνδρομητὰς μοῦ ἐνέγραψε ὁ Σύλλογος τῶν «Ἀνέμων» στὴν Κέρκυρα. Νὰ «συλλογικὸ» ξεσπάθωμα μιὰ φορά! Τὰ καλά μου καὶ δραστήρια αὐτὰ παιδιὰ ἂς δεχθοῦν τὶς πιὸ θερμές μου εὐχαριστίες.

Ἑλλὰς τοῦ Μέλλοντος, σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες. Φυσικά, ἀφοῦ ὑπάρχῃ συστατικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, ὁ Γυμνασιάρχης σας εἶχε χρέος νὰ σᾶς μιλήσῃ γιὰ μένα καὶ νὰ προτρέψῃ ὅσους δὲν εἶναι συνδρομηταί, νὰ ἐγγραφοῦν. Ἀλλὰ μπορεῖ καὶ νὰ τοῦ τὸ ξέχασε. Καλὰ λοιπὸν σκέφθηκες νὰ τοῦ τὸ θυμίσῃς.

Κρῖμα, *Κρητικὸ Ἀκρογιάλι*, ποὺ δὲν ξέρεις καμμιὰ ξένη γλῶσσα καὶ δὲν μπορεῖς νὰ λάβῃς μέρος στὸ Πένταθλο. Ἀλλὰ ἔχεις καιρὸ νὰ μάθῃς... Φανταστικὸς ὁ Ἀνανίας; Πῶς σοῦ ἦλθε αὐτὴ ἡ ἰδέα; Μὰ εἶναι... πραγματικώτατος! Χαριτωμένα αὐτὰ τὰ παιδάκια, ἀλλὰ ἡ φωτογραφία ὄχι τόσο καθαρή. Σοῦ ἔστειλα πέντε τετράδια.

Μὰ βέβαια, *Ἀκτὶς Ἐλπίδος*, θὰ λάβῃς κι' ἄλλα τετράδια ἀφοῦ, μόλις φάνηκε ἡ Ἀγγελία σου, ἔλαβες τόσα. Ἀλήθεια, δὲν εἶναι μεγάλη τύχη νὰ μοῦ γράψῃς τρεῖς φορὲς καὶ νὰ μὴ μπορέσω, καὶ τίς τρεῖς, νὰ σοῦ ἀπαντήσω παρὰ μὲ λίγα λόγια. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὔτε μεγάλη ἀτυχία. Γιατὶ καὶ τὰ λίγα λόγια, τὰ δικά μου, εἶναι σὰν πολλά. Ναί, τὴ θυμᾶμαι πολὺ καλὰ τὴν καθηγήτριά σας, τὴν παλιά μου φίλη. Πές της, σὲ παρακαλῶ, τὰ χαιρετίσματά μου. Σοῦ ἔστειλα πέντε τετράδια.

Ἀτλαντίς, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία, ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ θὰ προτρέψῃς κι' ἄλλες νὰ γίνουν συνδρομήτριές ὅπως ἡ φίλη μας *Δ.* ἐπρότρεψε ἑνά. Ὀδηγό, χαρτὶ λύσεων καὶ Μ. Μυστικὰ ἔστειλα.

Καὶ ἑνά, *Ἄλκηστις*, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φίλη ποὺ μοῦ σύστησες καὶ ποὺ θὰ μοῦ συστήσῃς ἀκόμη κι' ἄλλες. Ναί, στὴ νῆσο σας, ποὺ ἔχει τόσους κατοίκους καὶ φημίζεται γιὰ τὴ φιλομουσία της, τὰ Διαπλασόπουλα εἶναι σχετικῶς λίγα. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνουν πολλὰ καὶ φροντίστε. Ὁ «φάλαγγας» ἦταν ἕνας στόλος ἢ ἕνα ἐκρίωμα, ὅπου ἔβεναν τὸν κατάδικο γιὰ νὰ τὸν μαστιγώσουν. Καὶ στὰ παλιὰ σχολειά, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, εἶχαν ἕνα τέτοιο «σύνεργο», — φάλαγγα τὸ λέγαν κι' αὐτὸ — ὅπου ὁ δάσκαλος ἐσφήνωνε τὰ πόδια τοῦ μαθητῆ καὶ τοῦδινε μὲ τὴ βέργα στὶς γυμνὲς πατοῦσες. Ἄλλοι καιροί, ἄλλα ἤθη...

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωση, *Μπόεμ*. Καθόλου δὲν μὲ κοράζουν τὰ γράμματά σου καὶ μπορεῖς νὰ μοῦ γράφῃς, ὄχι κάποτε, ἀλλὰ συχνά.

Πολὺ μοῦ ἄρεσε καὶ βαθιὰ μὲ συγκίνησε τώρατὸ σου γράμμα, *Ἀριολοΰλουδο*. Ἀλήθεια, ὅταν μεγαλώνουν πολὺ τὰ παιδιά μου, ὅταν ἀνοιχθῇ μπροστά τους ἡ αὐλαία γιὰ νὰ παίζουν πιὰ «τὸ δράμα τῆς ζωῆς», μάφινουν, τὸ παίζουν χωρὶς ἐμένα, ἀλλὰ πάντα μὲ τὶς συμβουλὲς καὶ τὶς ὑδηγίες ποὺ τοὺς ἔχω δώσει ἐγώ, Γ' αὐτὸ τὸ παίζουν καλὰ καὶ διακρίνονται στὸ θέατρο τοῦ κόσμου... Ἐσὺ δὲν θὰ μάφισῃς οὔτε τότε. Τόσο τὸ καλύτερο!

Περίεργο, *Ταξιδιώτη*! Θυμοῦμαι πολὺ καλὰ ποὺ σοῦ ἀπήντησα καὶ στὸ γράμμα ἐκεῖνο μὲ τὴ φωτογραφία. Καὶ σοῦ ἔλεγα πὼς δὲν ἤταν καταλληλη νὰ τὴ δημοσιεύσω. Φαίνεται ὅμως πὼς παρέπεσε κάποιο χειρόγραφό μου κι' ἴσως κι' ἄλλοι νὰ ἔχουν τώρα τὸ δικό σου παράπονο, γιατὶ τὸ χειρόγραφο αὐτὸ θἄχε κι' ἄλλες ἀπαντήσεις ποὺ ἔτσι δὲν ἐφάνηκαν ποτέ. Συμβαίνουν, βλέπεις, καὶ λάθη στὸν κόσμο...

Ἔλβα, ἔλαβα τὸ διήγημά ποὺ μοῦ ἔστειλες μὲ τὸν πατέρα σου. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἄλλο παρά, ἂν ἐγκριθῇ, — ποὺ ἐλπίζω, — νὰ δημοσιευθῇ στὴ Σελίδα Συνεργασίας. Ἔχουμε, βλέπεις, κανονισμοὺς ποὺ πρέπει νὰ τοὺς τηροῦμε. Ὅσο γιὰ τὴ φωτογραφία σου, αὐτὴ θὰ δημοσιευθῇ — καὶ τὸ εὔχομαι — μόνο ἂν πάρῃς Α' Βραβεῖο σ' ἕναν οἱονδήποτε Διαγωνισμό.

Μπράβο, *Χωρὶς Φτερά*! Ἂν κι' εἶχα καιρὸ νὰ σοῦ ἀπαντήσω, σὸ δὲν ἔπαψες νὰ μοῦ γράφῃς «γελαστὴ καὶ χαρούμενη». Οἱ φίλες σου δὲν θὰ σοῦ γράφουν τώρα ἐξαιτίας τῶν μαθημάτων, ἀλλὰ τὶς γιορτὲς θὰ λάβῃς πολλὰ γράμματα. Εἶχα καὶ πόσα κομμάτια ἀπ' τὸ φυλλάδιό μου σοῦ ἄρεσαν, ἀλλὰ εἶπα νὰ μὴ διαβιβάζω πιὰ συγχαρητήρια. Πῶς δὲν τὸ εἶδες ἐσὺ ποὺ τὰ βλέπεις ὅλα;

Ναί, *Περγαμηνὴ Αὔρα*, ὁ Ἀριστοτέλης Κουρτίδης εἶχε σὲ μένα τὸ ψευδώνυμο *Αἰμίλιος Εἱμαρμένος*, ἔγραφε ὅμως καὶ μὲ τὸνομά του. Χαίρω ποὺ ὁ καθηγητής σας μὲ σύστησε τόσο θερμὰ στὴν τάξη σας Λαβαίνω τακτικὰ τὶς λύσεις σου καὶ νὰ εἶσαι ἥσυχη.

Πολὺ ὡραῖα, *Δαναΐς*, χρησιμοποιεῖς τὶς ὧρες σου. Οἱ ἀρχαῖοι ἕλληνες συγγραφεῖς εἶναι ὅ,τι καλύτερο μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάζῃ καὶ θεωρῶ εὐτυχῆ ἐκεῖνον ποὺ τοὺς ἀγαπᾷ. Τὰ περιοδικὰ ποὺ δημοσιεύουν ὅ,τι τοὺς στέλνουν—ἀκόμα κι' ἐκεῖνα ποὺ ἐγὼ ἀπορρίπτω—βλάπτουν τὰ παιδιὰ ἀντὶ νὰ τὰ ὠφελοῦν καὶ κάνεις πολὺ καλὰ ποὺ ἀπέχεις. Οἱ ἀπαντήσεις σου δεκτές.

Τὸ *Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς* εὔχεται νὰ πληθύνουν φέτος τὰ παιδιά μου καὶ νὰ μὴ μείνῃ μέρος γῆς, ποὺ νὰ εἶμαι ἄγνωστη. Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται στὴν εὐχή: μοῦ στέλνει μαζὶ καὶ τὸ πρῶτο ξεσπάθωμα τῆς καινούργιας χρονιᾶς. Αὐτὸ θὰ πῇ «σὸν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει»... Περαστικὰ τοῦ ἀδελφοῦ της. Χαιρετῶ τὶς νέες μου μικροῦλες φίλες.

Μὲ μεγάλη χαρὰ ἀναγγέλλω τοὺς γάμους τῆς ἀγαπητῆς μας φίλης *Πέρσας Μανοσσούλου*, δηλαδὴ τῆς *Ἀνεμώνης τοῦ Βουνοῦ*, μὲ τὸν *Ἐμμ. Χρυσοχέρη*, ἐπίσης παλιὸ κι' ἀγαπητὸ Διαπλασόπουλο, ποὺ εἶχε τὸ ψευδώνυμο *Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης*. Ἔγιναν στὴν Ἀλεξάνδρεια τὴς 28 Νοεμβρίου. Ἂς δεχθοῦν τὶς πιὸ ἐγκάρδιες εὐχές μου. Τοὺς εὔχεται ἐπίσης καὶ ὁ κ. Φαίδων ποὺ ἔλαβε τὸ ἀγγελτήριο.

Ἀλήθεια, *Μπουμπουλίνα*, πολὺ ὄμορφα τελείωσαν καὶ τὰ δυὸ περσινὰ μυθιστορήματά μου. Ἐλπίζω τὰ ἐφετεινὰ νὰ σ' εὐχαριστήσουν τὸ ἴδιο καὶ περισσότερο. Θὰ πῶ στὸ *Πλάνο Δοξάρι* πὼς πρὸ καιροῦ τοῦ ἀνταπέδωσες τὸ τετράδιο.

Πολὺ μ' εὐχαριστήσε τὸ γραμματάκι σου, *Θαλασσοσπουλί*, καὶ θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἔγραφες συχνότερα. Τὰ τετράδια ποὺ ἀνταλλάσσουν τὰ Διαπλασόπουλα εἶναι τὰ λεγόμενα «Μικρὰ Μυστικά», γιὰ τὰ ὁποῖα γράφει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Διάβασέ τον καὶ θὰ ἰδῇς. "Ὅσο γιὰ τὸ «Φαιδρό» ποὺ μοῦ στέλνεις, νοστιμώτατο, ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου καιροῦ δημοσίευσα ἕνα ὅμοιο, πληρέστερο μάλιστα (ποὺ εἶχε δηλαδὴ καὶ συνέχεια).

Λαχτάρα τῆς Δευτεριᾶς, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές καὶ γιὰ ὅλα. Πόσο μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου! Ὡραία κι' ἡ γελοιογραφία ποὺ μοῦ ἔστειλες καὶ κάποτε θὰ τὴ χρησιμοποιήσω.

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω σήμερα τόπο νὰπαντήσω ἐκτενῶς.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. "Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πολικὸς Ἀστήρ, ἀ. (ΤΠ). Μουντζούρης, ἀ. (...). Τοσπανόπουλο, ἀ. (ΠΚ). Ματωμένο Ἡλιοβασίλεμα, κ. (ΚΞ). Μαρία Ἀντουανέττα, κ. Μαρία Τερέζα, κ. Ὀθων, ἀ. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, ἀ. Λυκοῦργος, ἀ. Μέγας Ἀλέξανδρος, ἀ, Μαργαριταρένια Βασίλισσα, κ. Ἀγριοτριανταφυλλιά, κ. (ΜΠ). Διαβατάρης, ἀ. (ΔΜ—Ἀντὶ τοῦ *Διαβάτης* ποὺ τῶχει ἄλλος). Ναπολέων, κ. (ΝΦ). Ρία Μπέλλα, κ. (...). Μυρτίλη, κ. (ΕΔ). Κροκόπελος Αὐγή, κ. (ΡΚ). Φαναριώτης, ἀ. (ΗΡ). Τοτός, ἀ. (ΧΠ). Πριγκίπισσα τῶν Δολαρίων, κ. (...).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Γαλανὴ Πειραιωτοκούλα, κ. Διάνα, κ. Κύκνος τῆς Εὐτυχίας, κ. Θρυλικὸς Ἱππότης, ἀ. Βασίλισσα τῆς Νύκτας, κ. Δεσποινὶς Τραλαλά, κ. Διάνα, κ. Φεμινίστρια, κ. Θλιμμένη Γοητεία, κ. Ξεπεσμένος Λόρδος, ἀ. Ξεπεσμένη Λαίδη, κ. Ρέλια, κ. Βολιώτικο Ναυτάκι, κ. Δανάη, κ. Μῆρον τῆς Ἄνδρου, κ. Κρινάκι, κ. Μυστηριώδης, κ. Ἐρείκη, κ. Ναΐς, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Σαρανταυψὰν* (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· χαρτὶ λύσεων ἔστειλα·) *Μικρὰν Ἀμαζόνα* (ὅλοι οἱ τόμοι μου εἶναι ὡραῖοι· μπορεῖς νὰ παραγγείλῃς ὁποιους θέλεις ἀπὸ τὸν Τιμοκατάλογο ποὺ δημοσιεύω κάθε τόσο στὸ φυλλάδιο· εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ θὰ φροντίσῃς γιὰ τὴ διάδοσή μου·) *Ἔνδοξον Ἑλλάδα* (ἔλαβα καὶ ἀνανέωσα· γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ σοῦ πῶ ἄμα τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του· ναί, σ' ἕνα φάκελο, ἀλλὰ τὸ καθένες σὲ λύσεις γραμμένες χωριστά·) *Σφίγγα* (σοῦ ἀπήντησα καὶ στὸ προηγούμενο· τὸ κομμάτι σου πῆρε τὴ σειρά του· ἡ Ἀγγελία σου κάνει ὄρ. 6, ποὺ εἶναι τὸ ἐλάχιστο τίμημα γιὰ Ἀγγελίες ἀπὸ μιὰ ὡς δέκα λέξεις· ὥστε θὰ στείλῃς ἀκόμη ὄρ. 2, 40·) *Μινέρβαν* (χαίρω πολύ, αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· γράφε μου·) *Δήμιον, Ἀνθὸν* (πολὺ καλὴ ἡ ἰδέα σου νἀγόραζες λίγα-λίγα καὶ τὰ φυλλάδια τῆς α. ἐξαμηνίας γιὰ νὰ ἔχῃς τὸν τόμο ὁλόκληρο· ἔστειλα ὅσα παρήγγειλες·) *Παλιὰ Ἀθήνα* (ἀνανέωσα· περιμένω· εὐχαριστῶ·) *Χαραυγὴν* (ἔλαβα· εὐχαριστῶ θὰ περιμένω· ἄλλωστε γιὰ τὰ ψευδώνυμα ἔχω προθεσμία ὡς τὸ τέλος Ἰανουαρίου·) *Ἀκτῖνα Ἐλπίδος* (ἔστειλα καὶ λυσόχαρτο·) *Ἐλπιδοφόρον Ἱππότην* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία· ἐλπίζω νὰ φαίνεσαι συχνά·) *Ἀθάμαν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) *Νέαν Ἑλλάδα* (ἡ κρίσις εἶναι γενική, σ' ὅλο σχεδὸν τὸν κόσμο, κι' ὄχι μόνο στὸ νησί σας· γι' αὐτὸ ἴσως νὰ μὴ φταίῃ καὶ τόσο ὁ δήμαρχος· ὁπωσδήποτε, εὔχομαι ὁ νέος νὰ εἶναι καλύτερος·) Σύλλογον *«Ἑσπερόντα»* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ δυὸ ξεσπαθώματα καὶ περιμένω κι' ἄλλα·) *Δικέφαλον Ἀετὸν* (τὸ ἴδιο εἶναι· τὸ φυλλάδιο θὰ ἔρχεται στὸνομα τῆς ἀδελφῆς σου, ἀλλὰ καὶ σύ, σὰν ἀδελφός, θἄχῃς ὅλα τὰ δικαιώματα συνδρομητοῦ· πᾶς ὅμως τῆς ἀδελφῆς σου νὰ μοῦ γράψῃ κι' αὐτή, γιὰ νὰ μὴν εἶναι συνδρομήτρια... ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι·) *Σγουρόμαλλο Ἀγόρι* (πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ γράμμα σου· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ τὶς εὐχές· χαιρετῶ τὸν πατέρα σου καὶ τὸ θεῖο σου, τοὺς παλιοὺς μου φίλους ποὺ σοῦ μετέδωσαν τὴν ἀγάπη τους σὲ μένα·) *Ρενὲ* (πολὺ μὲ συγκίνησε τὼρατο γράμμα ποὺ μοῦ ἔγραψες ἀπ' τὸ σχολεῖο·) *Σεμέλην* (εἶσαι δικαιολογημένη καὶ μὲ ἀποζημιώνεις μ' αὐτὸ τὸ μεγάλο κι' ὡραῖο γράμμα· ἐλπίζω ὅμως νὰ μὴν ξαναρχίσῃς τόσο·) *Τζίναν* (εὐχαριστῶ σένα γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ τὴν ἀδελφή σου γιὰ τὴν ἀνανέωσή·) *Χανιωτοπούλαν* (ὄχι, δὲν σὲ παρεξηγῶ γιατὶ ξέρω πόσο μάγαπᾷς· εὐχαριστῶ καὶ χαίρω γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις· περμένω σύντομα κι' ἄλλο σοῦ γράμμα·) *Μπαρουτοκαπνισμένη Γαλανόλευκη* (τὸ γράμμα σου μὲ συγκίνησε πολὺ· εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· ἐξετέλεσα·) *Χρυσόνειρο, Κωστῆν Ἀλεξάνδρου, Γαβριὴλ* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *17 Δεκεμβρίου*, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η "ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ" ΤΟΥ 1932

Θαυμάσιος τόμος ἀπὸ 620 σελίδες.— 400 εἰκόνες.— «Βασιλόπουλο καὶ Ζητιανόπουλο».— «Ἐδὶθ ντὲ Φερλάκ».— «Ἡ Γαλάζια Μαμμά».— «Νέες περιπέτειες τοῦ Κανελλῆ».— «Θηριοτροφεῖον Χάρρυ-Κόμπλεν».—Διηγήματα, Ποιήματα, Ἀθηναϊκαὶ Ἐπιστολαὶ κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ὁ τόμος ραμμένος, καὶ δρ. 110 ἄρραφος. Ταχυδρομικά: διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν ὁ ραμμένος δρ. 15, ὁ ἄρραφος δρ. 5. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 35, εἴτε ραμμένος, εἴτε ἄρραφος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 262ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 24 Φεβρουαρίου.

42. Λεξίγριφος

Δυὸ τροφὲς—ἢ μιὰ εἶν' ἄσπρη,
Χρυσαφένια εἶναι ἡ ἄλλη—
Κάποια πόλη ἀποτελοῦνε
Στὴν Ἑλλάδα, ὄχι μεγάλη.

Κρητικὸ Ἀκρογιάλι

43. Συλλαβόγριφος

Τὸ πρῶτο φθόγγος μουσικός,
Ἐπίρρημα εἶναι τἄλλο·
Καὶ τ' ὅλο κάτι ἱερό,
Ἀγαπητό, μεγάλο.

Κινεζούλα

44. Στοιχειόγριφος

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Σὲ δροσίζω καὶ σὲ τέρπω·
Ἕνα γράμμα ἂν μοῦ κολλήσῃς,
Μὲ σιχαίνεσαι γιατί . . . ἔρπω.

Ταξιδιώτης

45. Στοιχειοτονόγριφος

Γενάρχης—ἢ καὶ ποιητής—
Κεφάλι παίρνει, τόνο ἀλλάζει,
Κι' ἁγία πόλη τῆς Γραφῆς
Ἑβραϊκὴ παρουσιάζει.

Ἐρνάνης

46-48. Μεταμορφώσεις

1.—Ὁ *λαγὸς* διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *ἵππος*.

2.—Ἡ *πόλις* διὰ 4 μεταμ. νὰ γίνῃ *νῆσος*.

3.—Ὁ *κῆπος* διὰ 6 μεταμ. νὰ γίνῃ *δάσος*.

Τὰ διπλᾶ σύμφωνα θεωροῦνται ὡς ἕν.)

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

49-53. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν κοινὸν γράμμα — τὸ πτερωτὸν — τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ καθεξῆς:

1. Ἄνθος· 2, Πόλις τῆς Ἠπείρου· 3, Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ· 4. Ἀρχαῖος ποιητής· 5, Εὐγενὲς μέταλλον.

Πέτρος Μιχαηλίδης

54. Φωνηεντόλιπον

τ - ψν - τς - μρτς - θντς

Σιφονὲτ

55. Γρίφος

ος θρα
ος ος θρα θρα
ορ ἡ Νανὰ ξ τ' κ 1
ος ος θρα θρα
ος θρα

Νικηφόρος Οὐρανὸς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 41

543. Βούσιρις (βοῦς, ἶρις).—544. Αὐλὸς-δαυλός.—545. Λάγος-λαγός.—546. Κόμμοδος-Δομοκός.—547.

Μ Μ Σ
Ο Ε Η
Υ Σ Τ
Φ Α Ρ Σ Α Λ Α
Ε Η Ι
Ρ Ν Κ
Ο Η Η

548. *Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει* (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ἐναλλάξ).—549-553. Διὰ τοῦ Ρ: *σκόρος χάρμα, χώρα, κρίσις, κόρη*.—554. ΒΟΛΙΒΙΑ (Βικέλας, ΔΟύναβις, ΒαΛαωρίτης, Ἀλκιβιάδης, ΠόλυΒος, Ἀντώνιος, Ἰσπανία). — 555. Ἀγάπα τὸν πλησίον σου.— 556. *Ζήτω ἡ Διαπλασιακὴ Δημοκρατία!* (ζῆ τὸ ἴδια, πλα σ' ἴα, κι, δι μ' ο, κράτη, α) —557. LAMENNAIS (Long, Aride, Mépris, Est, Nuit. Nain. Action, Impossible, Sain).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ' — 39]

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα. Προκηρύσσουμε, μηνιαῖο δίδραχμο διαγωνισμὸ ἀγράφων ἠθοποιῶν. Βραβεῖα διαλεχτά. Μαρία Φιλιακοῦ, Μουτσοπούλου 172, Πειραιᾶ.

Χλόη—Ἀντινέα

[ΑΓ' — 40]

Διαπλασόπουλα-ες, εὔχομαι ὁ καινούργιος χρόνος εὐτυχισμένος. Χωριστά: Πονεμένη Ψυχή, Παρήγορον Ἄγγελον, Σφίγγα, Δάκρυ Ψυχῆς, Δυσάχαρτο, Χαρούμενη Συντροφιά, Ὄστρια, Ροδόγελη, Μύρρα, Δόρα.—*Θλιμμένη Γοητεία*, ὑποψηφία Δημοψηφίσματος 1932.

[ΑΒ' — 41]

Ἀγαπητὴ ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ, στὸ γιορτασμά σου, σοῦ στέλνουμε... τὸν Τζάρα καὶ Λούζεβιτς.

ΔΑΚΡΥ ΨΥΧΗΣ, ΘΡΥΛΙΚΟΥ ΙΠΠΟΤΗΣ Ὑποψήφιοι Δημοψηφίσματος.

[ΑΓ' — 42]

Ψ*ηφίσατε ὅλοι*

ΜΕΓΑΛΗΝ ΙΔΕΑΝ

[ΑΓ' — 43]

Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετοῦμε τὰ Διαπλασόπουλα καὶ ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια. Δ/σις: Κ., Ζ., Ξενοδοχεῖον «Κοντινεντάλ», Πειραιᾶ διά:

Διάνα, Ματωμένο Ἡλιοβασίλεμμα.

[ΑΓ' — 44]

Πρωτομπαίνοντας εἰς τὸν κόσμον τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δ/σις: Ἰωάννην Παπασταματίου, Σταδίου 11, Ἀθήνας. *Πολιτικὸς Ἀστὴρ*

[ΑΓ' — 45]

Ποιὰ εὐγενικιὰ καρδιὰ θὰ μοῦ ἀρνηθῇ νὰ ἀνταλλάξουμε ἕνα τετραδιάκι; Νὰ περιμένω; Δ/σις: Ἀριστείδην Δεῖμέζην, Σουλίου 1, Ἀθήνας. *Ζήτω τὸ 21*

[ΑΓ' — 46]

Μαντὼ Μαυρογένους, στεῖλτε τετραδιάκι στὴ Βιολέττα. Ἠπειρωτοπούλα, ἀκόμη; Περιμένω *Μαργαρίτα*

[ΑΓ' — 47]

Ἕνα γραμματάκι, τετραδιάκι περιμένω ἀπὸ ὅλους-ες. Δ/σις: Χρῖστον Δρακάκην Κώτσου 3, Χαλκίδα, διὰ

Ἐλπιδοφόρον Ἱππότην

[ΑΒ' — 48]

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ Διαπλασόπουλα-ες. Δ/σις: Νταΐζη Κ. Φραγκιάδου, Τήνου 19, Ἀθήνας, διά: *Ναπολέων*

[ΑΓ' — 49]

Ταξιδιώτη, πῶς πάνε τὰ ταξείδια; . . σ' εὐνοεῖ ὁ καιρός; . . σοῦ εὔχομαι λοιπὸν δόξες, τιμὲς καί; . . γαλόνια!!

Βολιώτικο Ναυτάκι

[ΑΓ' — 50]

Τὸ ποιητικώτατο ψευδώνυμο **ΔΑΚΡΥ ΨΥΧΗΣ**, κατεβαίνει στὸ *Δημοψήφισμα* ἐλπίζοντας πρωτεῖα.

[ΑΓ' — 51]

Ψηφίσατε τὸ ποιητικώτερο ψευδώνυμο ΕΛΛΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

[ΑΓ' — 52]

Ἀποσύρομαι τῆς κινήσεως διὰ διαφόρους λόγους.

Μαντὼ Μαυρογένους

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *40* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1932), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 39 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Οἱ δὲ *Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931 καὶ 1932* τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *35* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι